

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 174. — STEV. 174. NEW YORK, SATURDAY, JULY 26, 1913. — SOBOTA, 26. JULIJA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Srbska in grška vlada se bosta morali ukloniti.

SRBI PRED BOLGARSKO TRDNJAVO VIDIN. V MALI AZIJI SO MOBILIZIRANI TRIJE TURŠKI KORI. BOLGARSKE MATERE PROSIJO ZA POMOČ. GRŠKA IN SRBIJA NOČETA SKLENITI PREMIRJE. GRŠKE ČETE SO OPUSTOŠILE VAŽNO TRDNJAVO V MACEDONIJI. RUMUNSKA KOT MANDATAR AVSTRIJE IN RUSIJE PREPREČILA VSAK NAPAD NA SOFIJO.

London, Anglija, 25. julija. — Zastopniki Avstrije so v Atenah in v Beogradu predložili srbski in grški vladi zahtevo, da morata takoj prenehati s sovražnostmi. Če bi slučajno tega ne hoteli storiti, bo rumunska vlada kot mandatar Avstrije in Rusije preprečila vsak napad na Sofijo.

Srbi so obkolili trdnjavo Vidin v Bolgariji, ki leži ob Donavi, 130 milj južno od Beograda. Mesto se mora v najkrajšem času udati in neka brzokajka javlja, da je general Kundučev že zapustil s svojo posadko trdnjavo. Vidin ima 15.000 prebivalcev.

Iz turških krogov je prispela brzokajka, da je zapovedala Visoka Porta mobilizacijo treh armadnih zborov v Mali Aziji.

Sofija, Bolgarska, 25. julija. — Žene iz Plovdiva so izročile tukajšnjemu poslaniku sledečo prošnjo za naročilom, da naj jo pošlje francoskemu ministrskemu predsedniku.

Bolgarske matere, katerih sinovi so na bojišču, prosijo gospoda Poincarre, da naj jih reši pred turškimi grozotami. Plovdiv je vsak trenutek v nevarnosti. Vaše posredovanje je naša zadnja nada. Sprejmite izraz naše večne hvalečnosti.

Bukarešt, Rumunska, 25. julija. — Srbska in grška vlada se nočeta ukloniti zahtevi Rumunske, da bi se sklenilo začasno premirje.

Sofija, Bolgarska, 25. julija. — Sodeč po neki uradni bolgarski brzokajki je grško vojsko zasledilo mesto Baskovo v Macedoniji. V tem kraju se nahaja več ameriških misijonarjev.

London, Anglija, 26. julija. — Iz Rima se poroča "Daily Express", da so dovolile velevali Rusiji zasesti Armenijo in prisiliti turško vojsko, da se umakne za Enos-Midijo erto.

Dunaj, Avstrija, 25. julija. — Sem prihajajo brzokajke, da so Turki zasedli Jambol in prodirali.

Detektiv kot učitelj.

Petrograd, Rusija, 25. julija. — Ruske srednje šole so postavili pod kontrolo tajne policije in si sicer vsled prizadevanja naučnega ministra, ki hoče izključiti iz šol vse napredne elemente. Solarje in solarice v starosti od 12 do 18 let in njihove stariše nadzoruje stalno policija in neprestano se vrše hišne preiskave v stanovanjih učencev. Vsled te metode je šolska mladina tako prestrašena, da se pričeli duhovniki in državni uradniki z agitacijo proti vedno bolj razširjajočemu se samoučenju. Tekom zadnjega leta si je končalo 155 dijakov življenje. Od teh je bil eden štirinajst let star, trije 12, šest 13, štirinajst 14, 38 petnajst let. Ostali so bili stari 15 do 19 let. Od splošnega števila je bilo 48 deklet. Te številke so uradno potrjene.

Električna vlaka kolidirala.
Havana, Cuba, 25. julija. — Dva električna vlaka sta kolidirala danes popoldne na točki, oddaljeni iz Havane kakih 15 milj. Ubila sta bila dva potnika in en motormen. Drugi motormen je smrtono varno poškodovan in kakih dvajset potnikov je odneslo lahke poškodbe. Nesrečo je zakrivil sprevodnik enega obeh vlakov.

Črnci dobili visoko službo.

Washington, D. C., 25. julija. — Predsednik Wilson je doposlal danes senatu imenovanje Adam E. Pattersona, črnca iz Muskogee, Okla. za registrarja zakladnice kot naslednika James C. Napiera, ki je bil istotako zamorec. Patterson je bil imenovan vsled priporočila senatorja Thomas F. Gore. On je odvetnik ter voditelj demokratov v Oklahomi.

Krasni in brzi parnik
(Avstro-Amerikan proge)
Kaiser Franz Josef I.
odpluje v sredo dne 30. julija
vežnja do Trsta same 13 dni.
do Trsta ali Reke - - - \$37.00
Cena vozniških listkov: do Ljubljane - - - \$38.18
do Zagreba - - - \$38.08
Za posebne kabine (odderek med II. in III. razredom) stane večja suma \$4.00 za odrasle, za otroke polovica. Ta odderek posebno družinam priporočamo.
Večja lista je dobili pri FR. SAKSER, 83 Cortlandt St., New York.

Amerika Amerikancem.

V senatu se je zopet povdarjalo Monroe-doktrino. Ost obrnjena proti Japonski.

Washington, D. C., 25. julija.

V senatu se je zopet spravilo n. dan doktrino "Amerika Amerikancem" ter se je s tem iznova poostro napetost v odnosih med Združenimi državami ter Japonsko in Mehiko. Senator James P. Clarke iz Arkansasa, član komiteja za zunanje zadeve, katerega se smatra za enega najbolj konservativnih mož, je predlagal resolucijo, ki se direktno obrača proti Japonski ter obenem ostro graja Mehiko radi njene najnovejše zveze z japonsko vlado v Tokio. Resolucija bo še bolj poostroila ostro nasprotje med Združenimi državami ter Japonsko in Mehiko, kar je splošno mnenje tujih političnih krogov.

Resolucija iznova potrjuje Monroe-doktrino v vseh njenih posameznostih ter izjavlja, da ne morejo Združene države na noben način trpeti nadaljnjega razširjanja kolonizacijskih težej evropskih vlad v tem delu sveta. Po sebi pa protestira resolucija proti kolonizaciji ljudi, s katerimi se v Kavkaziji ne morejo in ne bodo asimilirati.

Ta očitno proti Japonski naperjena klavzula, je sestavljena na način, ki bo vzbudil na Japonskem ogorčenje, ker se dotika Monroe-doktrine i plemenskega vprašanja, ki tvori temelj sedanjega nesnega spora z Japonsko, nastalega iz californijske zemljiške postave.

Predrznari roparji.

Ko so razstrelili blagajno, jih je zasačila policija. Revolverski dvo-boji med policijo in lopovi.

Detektiva Kelly in Trabucco sta okrog polnoči zapazila tri mečke, ki so se plazili za hišo št. 162. Sullivan St., kjer ima Nicola Pervello svojo mesarijo.

Detektiva sta s ključem odprla sprednja vrata in presenetila zločince, ravno ko so hoteli razstreliti z nitroglicerinom blagajno, v kateri je bilo \$350 in za \$2000 zlatnine. Banditi so potegnili revolverje in začeli streljati na svoje zasledovalce. Vnel se je praveči boj. Policist Trabucco je pogodil najprejznejšega v noge, nakar sta druga dva pobegnila. Ranjenca, ki se piše Geola, so prepeljali v St. Vincent bolnico. Nogo mu bodo morali najbrže odrezati.

Danes jutraj je policija aretirala dve sumljivi eksistenci, ki sta bila po zatrdilu omenjenih dveh detektivov Geolova pomagača. Lopova pravita, da nista v nobeni zvezi z njim, toda svojega alibija nista mogla dokazati.

Prepovedana napitnica.

St. Louis, Mo., 25. julija. — Danes je bila sprejeta v občinskem svetu predloga, s katero se prepoveduje davanje napitnice u-sluzbenecem hotelov, restavracij in drugih javnih lokalih proti kazni od \$20 do \$50. Zakon določa nadalje, da pripade polovica globe onemu, ki naznani tak slučaj.

Stavka za boljše varnostne odredbe.

Harrison, N. Y., 25. julija. — Danes je zastavljalo kakih 100 delavcev in delavk Chain & Co. tovarne za otroške igrice in sicer raditega, ker je slabo zavarovan stroj odtrgal nekemu delavcu vse prste desne roke. Stavkarji zahtevajo primerne varnostne odredbe ter odstranjenje le formelne "varnostne pločevine", ki sicer prepreči malenkostne nezgode, a odgovarja zahtevam postave, vsled česar ni treba delodajalcem plačevati odškodnin v slučaju nezgod.

Stavka v Calumetu.

Milica proti delavcem.

Proti stavkujočim delavcem v bakrenih rudnikih je bila pozvana cela milica.

BOSI NE POPUSTE.

Branijo se priznati umije. Zahte-va enskopravnosti z drugimi delavci.

Calumet, Mich., 25. julija.

S šestimi kompanijami milice na licen mesta in nadaljnimi državnimi četami na potu, hočejo posestniki bakrenih rudnikov prisiliti delavce, da prenehajo s stavko. Stavkarji so pa polni po-ostre in organizatorji West Federation of Miners smatrajo situacijo kot ugodno za stavkarje. Veliko delavcev se je zbralo k neki parad ki se je nemoteno vršila. Za sedaj so posestniki rudnikov še z obojestrni. Zahteve, da se prizna umijo, niso vzeli niti v pretres. Tudi trgovalci so se očitno postavili na stran gospodarjev. Branijo se dovoliti delavcem, ki so bili dosedaj njih stalni odjemalci, potrebni kredit.

Guy C. Miller, član W. F. of M. iz Colorada je izjavil, da tiče vzroki stavke v globokem nezadovoljstvu med rudarji. Ako zahtevajo priznanje organizacije, osem-urni delavni čas ter splošno izboljšanje delavskih pogojev, se hočejo s tem postaviti le v enako vrsto z drugimi delavci v Združenih državah.

V Butte, Mont. Pravi Miller nadalje, "dobivajo rudarji v bakrenih rudnikih najmanj \$3.50 na dan. Temu nasproti pa znaša manjša plača v Calumet distriktu \$2 do \$2.25. Poleg tega pa morajo delavci delati od 10 do 13 ur na dan, dočim je uveljavljeno v drugih rudniških sekijah osemurno delo. Iz istega vzroka se zahteva odprava uporabe enega moža pri vsakem stroju. Konec so ljudje tudi izpostavljeni nevarnim uplovom.

Priznanje umije je po našen mnenju popolnoma upravičena zahteva, ker smo prepričani, da imajo delavci, ki delajo v okvirju kake industrije, tudi pravico so-odločevanja glede razmer, pod katerimi delajo, istotako, kot ima državljan pravico soodločevati pri zadevah administracije, ki ga vladajo.

Hitri izbruh stavke je pripisivali stališčen rudniških baronov ki nočejo ničesar slišati o kakih poravnavi.

Pri Baltic Mine je prišlo do spopadov med stavkarji in šerifovimi pomočniki, vendar so bili nemiri kmalu vdušeni.

Gobavec - deportiran.

Philadelphia, Pa., 25. julija. — Na Angleško bo deportiran neki iz Clevelanda došli Indijec, ki bo leha na govavi bolezn. Prišel je semkaj v nekem ekspresnem to-vornem vlaku ter ga bodo jutri ukrcali na parnik "Dominion". Indijec, po imenu Dahab Hassan, je prišel dne 14. maja 1912. iz Angleske v Cleveland, kjer je dobil dela v neki tobačni tovarni. Njegovo bolezen so pozneje razkrili v cleveandski bolnici. Indijca spremljajo na vlaku in na parniku zdravniki. Železniški voz, v katerem je spal, bodo na stranski tračnici Pennsylvania-železnice za-žgali.

Skupni cilji.

London, Anglija, 25. julija. — Pri banketu "Hardwicke Society" je bil navzoč tudi ameriški poslanik Walter H. Page kot častni gost. V svojem govoru je povdarjal, da imajo Zdr. države skupne cilje z Veliko Britanijo. — Oni dan — je rekel — ko so Amerikanci uvedli angleško pravosodje, je najznamenitejši v zgodovini Združenih držav.

Požar v Binghamtonu.

Ravnatelj kompanije je izjavil, da bi se dalo nesrečo pri večji previdnosti preprečiti.

Binghamton, N. Y., 25. julija.

Reed B. Freeman, ravnatelj Binghamton Clothing Company, koje tvornica je pred par dnevi pogorela do tal in v kateri je izgubilo krog 70 ljudi življenje, je bil pri današnjem nadaljevanju zaslišavanja potom coronerja glavna prič. Odrekel se je imuniteti ter prostodušno odgovarjal na vsa stavljenja mu vprašanja dasiravno bi mu marsikatera lahko škodovala. Zaslišavanje je trajalo kake dve uri. Popisal je dogodke pred požarom in pozneje. Priznal je, da so bile posode napolnjene z vodo, edina varnostna odredba v tovarni, dočim je manjkalo gasilnega orodja, sekir in drugih priprav. Izjavil je tudi, da ni nikdar čital delavskih postav ter da so mu popolnoma neznane.

Kot že druge priče pred njim, je potrdil Freeman, da so smeti v tovarni sicer pometali vsaki dan, da pa se jih je cele tedne shranjevalo v kleti, predno se jih je spravilo proč. Freeman je moral nadalje priznati, da bi se lahko katastrofo preprečilo, ako bi se nahajal v prvem nadstropju gasilni aparat ter dosti dolga cev. Tudi ni mislil nikdar na to, da bi dal zgraditi rešilne lestvice. Po izjavah Freemana je bilo jasno, da je nastal požar v kleti ter da ga ni povzročila proč vržena cigareta, kot se je domnevalo.

Iz Avstrije.

Vojna uprava namerava osnovati tri nove armadne kore. Položaj na Češkem.

Dunaj, Avstrija, 25. julija.

Tukaj se je razširila govoric, da misli vojaška uprava osnovati v Galiciji, Bukovini in na Koroškem tri nove armadne zore in zvišati rekrutski kontigent za 50.000 mož. Čeravno je že pred časom začela Avstrija s splošno demobilizacijo, so še vedno nahaja na srbski in ruski meji velika množica rezervistov. Prebivalstvo se je nekoliko pomirilo.

Dunaj, Avstrija, 25. julija. — Uradni krogi so prepričani, da bo v kratkem stopil na čelo kraljevine Češke poseben vladni komisar, ki bo začasno vodil vsi deželno administracijo.

Cesar Franč Jožef je sprejel danes v lšu češkega deželnega maršala princa Ferdinanda Lobkovitza, kateri je podal pri-likli tudi svojo demisijo. Cesar se mu je zahvalil za njegovo vestno delovanje in mu podelil nek visok red.

Brezsrčen avtomobilist.

Watertown, N. Y., 25. julija. — Obhleti v Jefferson okraju zasledujejo nekega avtomobilista, ki je povozil farmerja Charlesa Crosby-a in oddiral naprej. Farmer je večeraj zvečer umrl.

Demokratski governer.

Little Rock, Ark., 25. julija. — Pri številni volitvi, ki se je vršila v sredo, je dobil sodnik George W. Hays demokratski kandidat za govnersko mesto 20.000 glasov.

Napačno poročilo.

Kristjanja, Norveška, 25. julija. — Posadka parnika "Grosser Kurfürst" ki je danes priplul sem iz vodovja Spiebergov, je povedala, da je bila vest o rešitvi polarnega raziskovalca Schroedera popolnoma neresnična.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

Zagovor poslanika

Henry Lane Wilsona.

Poslanik Združenih držav v Mehiki, Henry Lane Wilson, zabavlja zoper Madera.

LASTNA HVALA.

V svojih zagovorih pravi, da situacija ni tako opasna kot se jo opisuje.

Henry Lane Wilson, poslanik strica Sama v Mehiki, je dospel večeraj na svoji poti v Washington v New York. Kot izjavlja on je s svojim delovanjem popolnoma zadovoljen ter ne obžaluje ničesar kar je bil storil proti Maderom in Huerta-Diaz frakciji. Pravi pa, da bi on sam storil isto, ker je prepričan, da so krivi vsi člani Maderove družine in tudi dvopa izsednika ponarejevanja.

Poslanik Wilson je bil tako gotovo prepričan, da bo znal odgovoriti na vsa vprašanja predsednika Wilsona in državnega tajnika Bryana, da se je naravnost razsrdil, ko je neki poročevalec izrazil nasprotno mnenje. Ko pa je moral konečno slišati, da je on sam v veliki meri kriv homatij v Mehiki, je postal tako rabijaten, da ni hotel odgovoriti na nobeno vprašanje poročevalec.

Z dvignjeno pestjo je izjavil poslanik Wilson, da je cela družina Madera razširila toliko laži, da nanje sploh ne mara odgovorjati. Konečno je družina Madera ponudila celo vrsto pism. Konečno je Wilson izjavil, da situacija ni tako opasna kot se jo opisuje od različnih strani.

Več ameriških bankirjev iz Mehike, ki so dospeli v istim parkom, je izjavilo, da popolnoma soglašajo z idejami poslanika Wilsona.

Washington, D. C., 25. julija. — Nenadni povratek tajnika Bryana, da se posvetuje o situaciji v Mehiki, je vzbudil splošno pozornost. Bryan je izjavil, da nima osebno vedenje poslanika v Mehiki nobenega stika z vsebino predstojajočih konferenc. Danes se bo zopet obravnavalo o predlogu za posredovanje med strankami v Mehiki. Merodajni krogi so pa mnenja, da stvar ne bo imela uspeha, posebno raditega ne, ker nočejo pristati Carranze absolutno ničesar slišati o tem.

Kljub nasprotnim poročilom, se je danes zopet informiralo državni departament, da se nahaja mesto Torreon v rokah vladnih čet.

Bivši predsednik republike Peru v ječi.

Lima, Peru, 25. julija. — Danes zjutraj ob 2. uri so aretirali Augusto B. Leguia, bivšega predsednika republike Peru in njegova sina. Dolže ju, da sta streljala prejšnji večer s strehe njujine hiše na množico, pri čemur je bilo ranjenih šest oseb. Afera je vzbudila velikansko senzacijo ter bo najbrž povzročila ministrsko krizo.

Poincarjev gost.

Pariz, Francija, 25. julija. — Sem je prispel španski kralj Alfonso s svojo soprogo in ostane nekaj dni gost predsednika francoske republike.

Ponesrečen zrakoplovec.

Frankfurt, ob M., 25. julija. — Ponesrečil se je aviatik Schäfer, ker mu je odpovedal motor in aeroplan je padel na zemljo.

Preko \$1.000.000.000.

Pariz, Francija, 25. julija. — Polanska zbornica je sprejela s 450 proti 69 glasovi po dolgi debati letošnji proračun, ki znaša preko \$1.000.000.000.

Ustaja na Kitajskem

je postala resnejša.

Sedem kitajskih provinc je stopilo v boj proti centralni vladi v Pekinu.

150.000.000 PREBIVALCEV.

Voditelji ustaje formirajo armade ter zbirajo vojni material s pomočjo Japonske.

Kanton, Kitajska, 25. julija. — Sedem južnih provinc s skupnim prebivalstvom 150.000.000 se je združilo v skupno akcijo proti predsedniku Yuan-Si-Kaju ter proti centralni vladi v Pekinu. Razventega simpatizirajo z gibanjem tudi čete generala Lung-a v provinci Kwangsi.

Četa, broječa kakih 10.000 ne-regularnih vojakov, se je napotila danes od tu v smeri proti severni reki z namenom, da se bori proti severnim četam. Med kmeti in gorjani se formirajo tudi še druge armade. V tukajšnjem arzenalu se nahaja na stotine gorških topov in izdelujejo se tudi strojne puške.

Eden glavnih uradnikov je izjavil, da se nahaja v zakladnici na milijone dolarjev ter da bodo mogli revolucionarji izvesti dolgo kampanjo. Izjavil je nadalje, da so posodili denar Japonci, da vzdrže gibanje proti Pekinu.

Generalni governer je danes obelodanil izjavo, v kateri pravi da namerava uvesti resnično republiko, ne pa diktaturo.

Shanghai, Kitajska, 25. julija. — Tukajšnjim vladnim četam se je danes zopet posrečilo odbiti oster napad ustahev, ki so dobili tekono- ugi pomožne čete. Vladne čete so podpirale bojne ladje pod poveljstvom admirala Tseng.

Inozemski konzuli so dostavili admiralu pritožbo, češ da udarjajo granate v poslopja, kojih koncesijo imajo inozemci.

Pekin, Kitajska, 25. julija. — Danes pozno vnoči iz Shanghai-ja došla poročila pravijo, da se je zopet pričel boj med vladni zvestimi četami in ustaši. Strešni vrtovi hotelov so polni tujecev, ki opazujejo bitko. Na tisoče kitajskih ubežnikov kampira na cestah. Utrdbe ob izlivu reke drže z vladno in ustaši se umikajo po celi dolini reke Jank-Tse. Govori se, da so odlični možje, ki drže z ustaši, poslali predsedniku Yuan-Si-Kaju brzokajko, v kateri so stavili vprašanje, pod kakimi pogoji bi sklenil mir.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5....	1.10	130....	26.60
10....	2.15	140....	28.65
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.95
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.60
90....	18.45	900....	184.00
100....	20.45	1000....	204.00
110....	22.50	2000....	407.00
120....	24.55	5000....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatelj razpošilja na zadnje pošte c. k. pošto brahamilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpri-licneje do \$50.00 v gotovini v pri-poročenem ali registriranem pis-mu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Cleveland, O.

Poročilo in priporočilo

sestavljeno v glavnem uradu tajnika Jugoslovanske Katoliške Jednote

za cenjene uradnike in delegate

devetega glavnega zborovanja

Jugoslov. Kat. Jednote

meseca septembra leta 1913 v PITTSBURGH, PENNA.

MALO PREGOVORA.

Čas hiti hitro naprej, dandanes se vse tako hitro spreminja in napreduje na vsakem polju, tako hitro, da je skoraj nemogoče zasledovati vse spremembe. Tudi na zavarovalnem polju bratskih organizacij se je marsikaj spremenilo od našega zadnjega zborovanja, zato se moramo resno pripraviti za naše delo ki nas čaka na prihodnjem zborovanju naše dišne organizacije J. S. K. Jednote. Marsikaj bomo morali spremeniti, in da bode cenjenim uradnikom in delegatom malo lažje osredotočiti glavne potrebe naše Jednote, potrebe, katere je pokazala naša lastna skušnja kot večletnega glavnega tajnika, sem priredil to poročilo in priporočilo, katerega prosim da bi vsi pazno in s premislekom prebrali. Ni moj namen s tem poročilom diktirati kako spremembo, pač pa samo pripomoček cenjenim delegatom do boljšega in hitrejšega sporazumljenja, da se tako stori kolikor več mogoče dobrega v najkrajšem mogočem času. Upam torej, da bode vsak uradnik in delegat sprejel to poročilo s tako dobrim namenom kakor je spisano.

MALO ZGODOVINE.

V tem mojem poročilu bomo vzeli dobo 10 let obstanka Jugoslovanske Katoliške Jednote ali od zborovanja Jednote leta 1903. v Omaha. Nebraska, ker zavzema slučajno ta doba tudi dobo mojega uradovanja kot glavni tajnik J. S. K. Jednote kajti minilo bode ravno 10 let meseca septembra 1913, odkar sem postal tajnik naše dišne organizacije.

Kakor se vsaka stvar na svetu razvija iz malega, tako se je razvila tudi naša dišna Jednota; razvila se pa ni brez truda in požrtvovalnega dela od strani uradnikov in članov. Imeli smo zapreke iz začetka, največ radi neiskkušenosti in zaradi tega, ker je vsak želel imeti kolikor mogoče ceno zavarovalnino ne glede na posledice. Tako si lahko pokličemo v spomin dokaj slabo stanje naše Jednote pred 10 leti, ali ob času zborovanja v Omahi, Nebraska, ko je imela Jednota, da si je bilo. Že 4 leta stara, komaj par tisoč dolarjev v blaginji, a smrtnih slučajev je bilo jako veliko. Jednota je bila torej isti čas na robu finančnega propada, toda na zborovanju se je storiло nekaj, kar je omogočilo da je prišla Jednota na noge in zamogla v kratkem času izplačati obveznosti, in to je bila ustanovitve rezervnega sklada, ki se je polagoma povečeval v Jednotino blaginjo. Vsa čast gre ta časnim delegatom, da so storiли ta prvi korak za obstanek Jednote. Ko se je ustanovil rezervni sklad je dobila Jednota tudi večje zaganje med rojaki, tako da je tudi po številni članov dobro rasla, kajti ob času zborovanja v Omahi, Nebraska, je štela Jednota komaj par tisoč članov; članice te čase se nismo sprejemali.

Toda tudi vsako naslednje zborovanje je storiло svoj del za napredek Jednote. Na zborovanju v Cleveland, Ohio, so se sestavila popolnejša pravila in odobriła je bolniška podpora od Jednote po preteku prvih šest mesecev bolezni članov, za katero so dobivali podporo od svojega društva; to je pomagalo marsikateremu društvu na noge, ker bi drugače ne bilo moglo zmagovati v veliki izkazi za bolniško podporo. Na zborovanju v La Salle, Ill. se je naredil drugi korak naprej s tem, da so se sprejele tudi ženske v Jednoto na približno taki podlagi kakor možni, potrdil se je sprejem ženskih društev in dasi se niso naše Slovenke odzvale tej priliki kakor je bilo pričakovati, vendar je to veliko pomagalo Jednoti. Največji korak napredka za Jednoto in nje obstanek se je pa naredil na zadnjem zborovanju v Denver, Colorado leta 1910, ko se je po večji in premišljeni debati sprejel razredni sistem asessmenta po letih članov in članice. Brez tega koraka bi Jednota nemogla biti na ti stopinji kakor se danes nahaja.

JEDNOTINE FINANCE.

Kakor že prej rečeno, je bila Jednota na robu propada že pred 10-timi leti, in podlaga na kateri je do tedaj poslovala Jednota nikakor ne bi mogla omogočiti trajnega obstanka Jednoti. Nesemno pa tega vsega kriviti njenim tačasnim voditeljem. Začetniki Jednote so storiли veliko, ko se je Jednota ustanovila in požrtvovalno so delali skoraj brezplačno. Jednota se je izcimila iz razmer in od stranke pri kateri je več ali manj vladal absolutizem. Začetniki niso bili dovolj izkušeni na zavarovalnem polju; delali so po bratskem načelu "danes meni, jutri tebi", kar je bilo sicer jako lepo slišati, toda v praksi, kjer se gre za bodočo odgovornost takih organizacij take teorije niso izpeljive. Vseeno pa moramo dati čast in priznanje začetnikom in prvoboriteljem Jednote.

Jednota je poslovala po svojem navadnem sistemu do leta 1910. premembe ni bilo druge v finančnih zadevah, kakor da se je dodal rezervni sklad, ki pa sam na sebi ni mogel vsega storiti, kajti nalagalo se je samo po 5 centov na mesec na člana za ta sklad. Tako smo prišli do leta 1910, ko se je vršilo zborovanje v Denver, Colorado. Jednota je bila tačas stara že 12 let, a v blaginji je imela samo \$30.000 ko je zborovanje minilo. Člani so se starali, Jednota je imela vedno večje odgovornosti, treba je bilo resno misliti na bodočnost. Glavni urad je pojasnil stanje delegatom, kateri so po daljšem debatiranju in premisleku prišli do spoznanja, da če hočemo rešiti Jednoto in ji zagotoviti trajnejši obstanek se mora sistem asessmentov prenoviti tako, da bode odgovarjal našim odgovornostim in potrebam. Sprejel se je razredni sistem po letih, kateri je, kakor bode razvideti iz finančnega poročila, privedel Jednoto v teku treh let na stopinjo, s katero lahko pričevamo sedaj našo Jednoto med trdnjše zavarovalne organizacije. Jednota ima danes lepo urejen finančni sistem, kateri bode neprecenljivo vrednosti celi organizaciji. Dobili se pa bodejo še člani ki nemorejo zapustiti velike vrednosti takega sistema; takim dvomljivcem se lahko s številkami in skušnjami družih dokaže, da se v svojo lastno škodo zelo motijo.

Jaz toraj priporočam cenjenim uradnikom in delegatom da odobre tudi zanaprej ta sistem; vsaka prememba za manjši asessment bi bila volom za Jednoto, kajti še s sedanjim asessmentom naša Jednota ne odgovarja postavam do držav, ki so sprejele takozvani "National Fraternal Congress" cene za edino zadostne za jamčeno zavarovalnino. Mogoče je tudi, da se sedaj ne odgovarjajo naši asessmenti naši odgovornosti, ker pomisliti moramo, da so skoraj vsi naši člani zaposleni pri najnevarnejših poslih, kjer nesreča nikoli ne počiva. Asessment za smrtnino in rezervni sklad je toraj najboljši, da ostane pri starem glede drugih skladov pa bomo govorili pod drugim poglavjem.

NALAGANJE DENARJA.

Nalaganje Jednotinega denarja pripada v najresnejše razmatrivanje. Ob času zadnjega zborovanja Jednote se ni moglo o tem veliko govoriti ker Jednota je imela borih \$30.000 na razpolago, kazalo je torej najumestnejše, da se hrani ta denar na bankah v gotovini, kar se je tudi zgodilo. Danes pa lahko že malo mislimo na druge uloge če tako ravno že hočemo, kajti Jednotina blaginja se je povzpela do približno stotisoč dolarjev. Nekateri kritiki so se že izjavili, da bi že lahko naložili nekaj denarja v kakšne trgovske bonde, toda pomisliti je treba, da uradniki Jednote tega do sedaj niso smeli storiti. Nekateri zopet pravijo, da bi se lahko denar naložil na večje obresti, toda taki ne pomislijo, da pravila naše Jednote zahtevajo da morajo vse banke ki hočejo hraniti Jednotin denar, položiti še posebno varščino "Surety Bond" in ker so ti bondi v zvezi z večjimi stroški, še več bank odklonilo uloge, če so primorane dati tako poročilo. Banke ki hranijo danes Jednotin denar, plačujejo ravno take obresti (če vstejejo stroške za bonde), kakor one banke, ki bi plačale več, a bi ne položile nobenega poročila za varnost ulog. Po mojem mnenju je boljše sprejeti malo manjše obresti in biti na absolutno varnem glede denarja, kakor pa se polakomiti večjih obresti brez bondov za varnost istega. Če

la stvar je pa v rokah uradnikov in delegatov na zborovanju.

Jednotin denar je danes varno naložen na zanesljivih bankah, katere so položile postavne bonde; Jednota dobiva po 3 od sto za ves denar, ki se nerabi za tekoča izplačila, in po 2 od sto vsega denarja, ki se nahaja v čerkovnem prometu, toraj ne leži ni eden dolar Jednotinega denarja brez obresti. Dobro bi pa bilo, da se na zborovanju natančno določi koliko denarja se sme imeti v tem čerkovnem prometu, tako da bode imel blagajnik Jednote svoje ali gotovo predpisano navodilo. Blagajnik Jednote posluje pod zadostnim poročstvom sam in kot tak je odgovoren za denar, ki se hrani v čerkovnem prometu, in kot tak ima pravico delati in ulagati denar na banko katere je njemu bolj pripravna; pod pogoji seveda, da taka banka vstreže vsem zahtevam pravil naše Jednote. Vendar je pa boljše, da se tudi blagajniku Jednote predpiše kaj sme in kaj nesme storiti, da se tako izognemo vsi nepotrebnim kritikam. Pri naši Jednoti je vedno vladala lepa sloga med uradniki in člani, ko še nismo imeli toliko denarja v blaginji, kolikor ga imamo sedaj; slabo bi bilo res za nas, če bi se ravno zaradi denarja, ki je nam vsem za naš obstanek tako potreben, sedaj začeli prepirati. Cenjeni delegati naj to zadevo tako uredijo, da bode vsak vedel pri čem da je, in da bode vladala popolna zaupljivost med nami.

KNJIGOVODSTVO JEDNOTE.

Kakor se je morala Jednota spopolnjevati v vsakem oziru, tako se je morala spopolnjevati tudi v knjigovodstvu. Pred 10-timi leti je imela Jednota neznamen ali skoraj lahko rečeno zelo slab sistem knjigovodstva; računski so bili raztreseni na vse strani in važne Jednotine listine se niso hranile, kakor se to danes godi, tako da nam manjka veliko prvotnih prošelj za sprejem zdravniških spričeval in oporok katerih sploh nemoremo sedaj nadomestiti. Za vsakim zborovanjem Jednote se je moral sistem knjigovodstva spopolnjevati, in da ni to lahka naloga, lahko razume vsakdo, ki kaj ve o takem poslu. Posebno se ker knjigovodstvo za Jednote ni skovral nikjer sistematično predpisano ampak si mora vsak tajnik urediti knjige in listine tako, da odgovarjajo njegovim individualnim in Jednotinim potrebam. Tukaj je bilo treba delati načrte za knjige in forme, katere je sama skušnja pokazala, da so najbolj praktične. Dokler ni Jednota sprejela sedanjega sistema na zadnjem zborovanju Jednote, so bile take premembe zelo težavne. Z veliko veliko čezurnega in ponočnega dela (za katerega ni tajnik dobil nobene odškodnine), toda sistem je sedaj tak, da se lahko na njem zida kolikor hočemo; podlaga je osnovana in če prav premenimo marsikaj, knjige lahko ostanemo iste z jako malimi ali mogoče nobenimi spremembami. To premembo knjigovodstva in posebno še ureditev našega sedanjega sistema, je stalo precej denarja, toda temu se nikakor nismo mogli izogniti; vsako podjetje potrebuje svojo opremo. Kovac nemore delati brez kladiva, rudar nemore opravljati svojega dela brez potrebnega orodja in ravno tako nemore tajnik Jednote vršiti svojega posla brez potrebnih knjig in shramb; danes pa ima naša Jednota dobro opremljen urad, ki odgovarja vsem potrebam ne samo za sedaj pač pa tudi za bodočnost.

GLAVNA ZBOROVANJA.

Tudi pod tem poglavjem moramo nekaj resnega ukreniti. Glavna zborovanja Jednote nas stanejo velikanske svote, in to povem odkrito da po nepotrebnem. Pomislimo malo, zadnje zborovanje v Denverju nas je stalo okroglo \$8000.00 in sedanje zborovanje v Pittsburgh-u nas bode gotovo stalo približno \$10.000.00. Ali je vse to absolutno potrebno? Jaz mislim, da ne. Zakaj bi nalagali našim revnim članom take ogromne stroške? Število delegatov bi se lahko omejilo, ali pa bi se stroški zborovanja nekoliko porazdelili, naj bi društva bila opravičena do manj delegatov za na zborovanje; ali pa naj bi se vozne stroške ali pa dnevnične obrnile na krajevna društva. Vem, da mi bode zopet kateri predbaci kakor se je to že enkrat zgodilo: češ da se glavni uradniki bojijo velikega števila

delegatov na zborovanju. Kolikor se mene tiče je ravno nasprotno resnica; vsak se rad snide z delegati na zborovanju v prijaznem posvetovanju za blagor celote; toda samo zaradi tega delati take stroške članom, ki tako težko plačujejo redne asessmente, je neumestno, in jaz upam in želim, da bodejo cenjeni delegati in uradniki Jednote izprevideli, da je absolutno potrebno, da se zastopstvo za glavna zborovanja nekoliko omeji, ali pa da se ti stroški porazdelijo na Jednoto in društva, kakor bolj kaže po previdnosti delegatov. Na zadnjem zborovanju je bilo sklenjeno, da se asesira po 10 centov mesečno na vsakega člana za redno stroške Jednotinega poslovanja in glavnih zborovanj; iz finančnega poročila pa je razvideti da to ne bode zadostovalo za vse te stroške in če se na tak način ne odpomore, bomo morali naložiti poseben asessment za te stroške, kajti postava nam ne dovoli, da bi te stroške plačali iz katerega drugega sklada Jednote. Popolnoma umestno bi pa tudi bilo, da bi tudi ženske plačevale v stroškim sklad, kakor možni; vsaj je z njimi tudi toliko dela kakor z možimi in pri tem se godi krivica neoženjenim članom. To je tudi vredno premisleka.

JEDNOTINA POROČILA.

Kolikor se tiče smrtnih podpore, ki jo plačuje Jednota, nemoremo veliko spremeniti izvemši če zvidemo smrtnino tako, da se člani lahko zavarujejo tudi za \$1500.00 in \$2000.00, seveda, zato bi morali člani tudi plačati toliko večji asessment. Če bi bilo to praktično in po volji članom Jednote, se bode pokazalo na zborovanju. Vse kaj drugega pa je z bolniško podporo. To moramo času primerno premeniti, podpora se mora na vsak način zvišati na \$1.00 na dan ali \$30.00 na mesec, kajti po \$20.00 na mesec nikakor ne zadostuje v sedanjem času draginje. In še neka druga stran pri bolniški podpori se kaže, katero moramo takoj previdno rešiti in do dobrega razmotriti. Po mojem mnenju bilo bi veliko boljše za Jednoto in posebno pa še za krajevna društva, če bi se vsa bolna podpora tako centralizirala, da bi se plačevala naravnost iz Jednotine blaginje takoj od prvega dneva bolezni, tako, kakor se sedaj plačuje, to je da plača društvo za prvih šest mesecev in potem šele Jednota, je zelo neenako; večja društva sicer malo lažje vzdržujejo svoje bolnike, toda mala ne morejo, posledice tega so, da je že pogostoma prišlo to ali ono društvo v zadregu, iz katere si ni moglo izkopati; nekaj društev je naravnost razpadlo vsled tega ker niso mogla plačati bolniške podpore, in vsled tega tripla Jednota. Če bi mi danes združili blaginje krajevnih društev, rečimo po \$2.00 na vsakega člana in če bi potem člani plačevali ves asessment za smrtnino in bolniško podporo naravnost v Jednotino blaginjo, bi naredili kmalu našo Jednoto eno najmočnejših v Ameriki. To ni samo teorija, pač pa je praktično mogoče in vsem nam bi silno koristilo. Če ima društvo sedaj več denarja v blaginji kakor bi zahtevala Jednota za tak pristop, ta denar lahko obdržijo. ona društva pa, ki nimajo dovolj, bi morala toliko dodati, da bi bili pri Jednoti vsi člani popolnoma enaki. Tak sistem imajo že nekateri Jednote in ga pripoznajo za zelo praktičnega kar je razvidno iz dobrega stanja društev in števil njih članov, ki se hitro množijo. Cenjeni delegati naj to resno premislijo in naj nikar ne sodijo da je to kaka nova inovacija. Dandanes je čas centralizacije in čim bolj centraliziramo ali osredotočimo naše delo, tem bolj bode za nas.

Če bi se to sprejelo bi bilo veliko več dela v glavnem uradu Jednote, toda toliko manje pri krajevnih društvih; bolniki bi se boljše nadzorovali, ker zahtevala bi se spričevala na bolj natančnih in enakih formah. Društva nebi bila pri tem prav nič prizadeta, pač pa bi se jim pomagalo v poslovanju in pomagali bi s tem Jednoti na veliko večje polje dobrodelnosti in napredka. Jednota bi postala večja in močnejša kar bi povzročalo tudi večje zaupanje med narodom.

PRAVILA IN OBREDNIK.

Pravila Jednote naj bi ostala na podlagi, kakor dosedaj; to je: naj se spopolnejo po poglavjih in točkah, kakor so dosedaj razvstena, posamezne točke se naj spopolnijo kakor nanesejo potrebe in zahteve časa; dodati se pa mora

bolj natančno kazalo ali obseg tako, da se bode vsaka stvar ložje in hitreje našla. Važno pa je, da dodamo nekaj k našim pravilom; ali še boljše, da damo posebej natisniti, in to je: Obrednik za krajevna društva. Nekateri mogoče poročajo, da je to nepotrebnost; toda tisti ki je že kaj skušil in videl med krajevnimi društvii kako površno se dela pri mesečnih sejalj kjer se sploh ne vidi nobenega reda, ne bode oporekal temu. Mi imamo danes rojake raztresene po vseh mogočih krajih; veliko jih je, ki bi radi ustanovili društva, a se ne vedo kako lotiti; so tudi, ki ustanovijo društva, ki pa vsled pomanjkljivosti pravih navodil kmalu zabredejo v zmešnjave iz katerih nastane prepri in sovraštvo. Glavna naloga Jednote mora biti v taci zadevah, da daje takim rojakom in sploh vsem svojim društvom nekaki predpisani red, po katerem se imajo ravhati. To je posebno resnično pri naši slovenski mladini, ki je vzgojena v novi domovini. Iz lastnega opazovanja vem, da je več slovenskih mladeničev, ki nočejo pristopiti k slovenskemu društvu samo vsled tega, ker pravijo da nimajo nobenega reda niti družabnosti kakor se to doli pri društvih drugih narodnosti. Samoobsebi je toraj umestno, da če hočemo apelirati na naš mladi naraščaj, mu moramo dati to kar oni želijo in kar zahtevajo, in to je dober red in malo več družbenega življenja pri rednih sejalj; drugače jih bomo izgubili za vedno, kar bode hud udarec za slovenske organizacije. Nekatera starejša društva bode mogoče rekla: če smo tako dolgo obstali brez tega, bomo še danes, toda tako mišljenje je nazadnjaško, kar je bilo dobro pred nekaj leti, danes več ni na pravem mestu, vse napreduje in tako moramo tudi mi, če nečemo, nas bode podr val napredka in mi bomo ostali od zadaj in bomo morla zastoj iskali pomoči. Naredimo toraj lep obrednik, ki bode apeliral na naše mladeniče in pomogel tudi starim članom do boljšega reda in sporazumljenja.

GLASILO JEDNOTE.

Jedno najvažnejše orodje za propagando razvoja Jednote je gotovo glasilo Jednote, in tukaj govorim jaz popolnoma nepristransko imajoč pred očmi edino le blagor Jednote. Glasilo naše Jednote je storiло vse, kar smo mogli zahtevati za tako skromno plačilo, katero plača Jednota; da storiло še več, posebno še v prvih letih Jednotinega obstanka, toda dandanes moramo tudi na tem polju času primerno in napredno misliti. Vse večje organizacije imajo svoja glasila tako urejena, da jih dobiva v roke vsak član organizacije, in to je edino pravilno. Pri nas pa imamo lahko rečemo dve tretjini naših članov, ki nikoli ne ve, kaj se pri Jednoti dela; kako moremo potem od taci pričakovati ali zahtevati da bodejo agitatorji za Jednoto? Nemogoče je, ko se sami ne vedo kaj se dela, kakke podpore deli Jednota in kako se sploh posluje. Mi živimo danes v dobi izobrazbe in ravno čtivo je najboljše pripomoček do te izobrazbe. Poglejmo druge organizacije, ki imajo svoje glasilo, katero pošiljajo v roke vsacega posameznega člana. Kako te rastejo in se razvijajo, in zakaj tudi ne? saj je vsak član take organizacije oseben agitator za svojo organizacijo, in to največ zato, ker vidi kaj se pri Jednoti dela; glasilo mu pove, da je sveta dolžnost vsacega člana, da agitira za Jednoto, katere član sam tudi je, zatoraj je očitno da je absolutno potrebno dandanes da imamo glasilo, ki bode prihajalo v roke vsacega člana naše Jednote. Kako do tega priti je lahka stvar. Lahko se ustanovi lastno glasilo ali pa se sporazume s katerim obstoječim listom v to svrhu. Če se ustanovi lastno glasilo bi bilo najbolje, če bi isto izhajalo po dvakrat na mesec in sicer v obliki magazina, tako kakor imajo druge napredne organizacije, tako glasilo naj bi prišlo v roke vsakega člana in naj bi imelo v glavnem vse vsebino potrebne stvari in članke, kajti veliko je še stvari za izobrazbo članov na polju podporin organizacij. Če se nebi to videlo umestno cenjenim delegatom, se lahko sporazume s katerim že obstoječim listom, ki bi tedensko ali polumesečno prinašal vse Jednotine stvari in bil zraven pod pogojem, da bi moral prinašati članke in drugo za Jednotino agitacijo potrebne stvari. Tak list bi seveda moral odstopiti Jednoti ves prostor kar ga rabi in ceno bi morala biti preračunana tako, da

dobi Jednota glasila za toliko, kolikor isto v resnici stane. To naj cenjeni delegati do dobra pretejejo, potem naj pa store eno ali drugo; jaz povdarjam samo to, da je po mojem mnenju dandanes absolutno potrebno za naš napredek in vspeh, da privedemo vse Jednotine dobrote pred oči naših članov, na kar bode potem brezdvomno postal vsak član Jednote tudi njen agitator in tako bo koristil sam sebi in celi organizaciji.

ZDRUŽITEV JEDNOT.

Slednji čas se veliko piše in agitira za združitev raznih organizacij. Taka združitev bi bila za naš narod velicega pomena in pomoči, če bi le hoteli naši rojaki to združenje nepristransko smatrati. Da pa bode imelo to združenje, če sploh kedaj pride do tega, svoje pretežkeže in zapreke, to je samoobsebi umestno. Jaz sem principijelno za združitev, toda kolikor se tiče naše Jugoslovanske Katoliške Jednote, pod gotovimi pogoji. Če se kedaj združi več ali manj Jednot ali Zvez skupaj, morala bi biti taka nova organizacija ustanovljena na absolutno nepristranski podlagi, to je, izvezte morajo biti popolnoma vse stranke ene ali druge vrste. Jednota naj bi bila le za podporo članov in članice in ne za propagando kake stranke, katere sploh nesme biti v podporni organizaciji kjer smo vsi enaki člani in kamor se edinimo vsi z enim namenom podpirati se v onemoglosti. V potrebi smo vsi enaki; v privatnem življenju pa je veliko različnih mišljenj in idej. Če bi prišlo do združenja večjih organizacij, bode treba strokovnega preračuna, drugače bi se lahko tej ali drugi organizaciji lahko prigodila krivica. Proračuniti bode treba povprečno starost članov teh organizacij, kakor tudi povprečno vrednost njih blaginje na vsacega člana. To vse se seveda lahko naredi, če je le dobra volja in namen, in upati je, da do tega enkrat pride; kajti veliko breme bi šlo iz ramen slovenskih delavcev v Ameriki. Prvi korak k temu je storił Slovenška Narodna Podporna Jednota, ko je na zadnjem zborovanju sklenila povabiti zastopnike vseh društev Jednot na splošen sestanek meseca januarja leta 1914 v Chicago, Ill. Jaz priporočam, da bi tudi naša Jednota izvolila enega ali dva zastopnika za to posvetovanje, da se potem tam doloži če je sploh mogoča združitev večjih organizacij; to je sicer veliko delo, če se ga pa oprime z resno voljo in dobrim namenom, se bode vsaka zapreka lahko ugledila če ne za takojšnje združenje, pa vsaj v doglednem času.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

Glede Slovenskega Zavetišča se je sprožila misel pred dobrim letom. Obrodila je že nekaj sadu; več se skoraj že nemore pričakovati, kajti pomislimo le, da je to največje delo Amerikanskih Slovencev katerega so se sploh lotili. Ustanovitev Zavetišča je nemogoča drugače, kakor s pomočjo raznih slovenskih organizacij in ker te organizacije nimajo pravice uradoma delovati za tak zavod brez dovoljenja glavnih zborovanj, zatoraj je samoobsebi umestno, da gre stvar počasi naprej ker se mora čakati na glavna zborovanja različnih Jednot in Zvez. Da so se pa naši rojaki zavzeli za ta prepotrebni zavod, nam jasno pričajo že mnogi radovoljni darovi in obljube, kakor tudi zborovanja različnih organizacij; kajti vsaka organizacija ki je dosedaj imela svoje glavno zborovanje, je dovoljno izrekla za nameravani zavod. Jaz toraj posebno priporočam cenjenim delegatom naše Jednote da store vse potrebno, da se tudi naša Jednota uradno zavzame za to vzvišeno idejo. Jaz mislim, da ga ni uradnika nobene Jednote ali Zveze, ki bi ne imel prilike videti slučajem med našim narodom, v katerih bi prav prišel tak zavod. Poglejmo koliko imajo bolnih članov, ki bolehalo na raznih boleznih; veliko pa tudi na neodvzljivih boleznih. Prav mnogo je taci, ki bi bili že ozdravljivi, če bi se sistematično začeli zdraviti v takem zavodu v zdravem podnebnju in domačem krogu. Skušnje in statistika družih takih organizacij nam jasno kaže, da bi lahko preprečili marsikateri tisočak iz blaginje Jednote in kar je še veliko več vredno, pridobili bi zdravje onim ki niso tako srečni, da bi si ga zamogli sami iskati.

Imamo pa tudi veliko taci nesrečnejših, ki so poškodovani in katerim bi tudi prav prišel tak

Bolečine v hrbtu

katero povzročajo obistne nepravilne, hitro izginejo, ako rabite

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

katero se priporoča za zdravljenje raznih obistnih in jetrnih nepravil.

Cena 50 centov in \$1.00.

Znojne noge

povzročajo pekoči in bolešni občutki. Odpravite ga z rabo

Severovega Praška za noge

(Severa's Foot Powder)

ter si pridobite udobnost.

Cena 25 centov.

Potrebščina za toaleto

Ni boljšega toaletnega pripravka nego je

Severov Antiseptični toaletni prašek

(Severa's Antiseptic Toilet Powder)

Priporoča se za moške za rabo po britju, za ženske za vzdrževanje lepote kože in zoper potenje, za otroke in doječke zoper solneno ogorlost in razpoklost kože.

Cena 25 centov.

Kadar kupujete zdravila, vprašajte lekarnarja za Severovo Zdravila. Ako jih nima v zalogi, naročite jih od nas.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

zavod; zato nam spričujejo številne prošnje, katere dobivamo iz raznih krajev za pomoč. Jednote in Zveze sicer pomagajo takim revežem; toda tudi pri vseh teh mora biti gotova meja; tak nesrečnej prav lahko dobi vso svojo podporo od organizacije pri kateri je bil slučajno član; toda kam potem, ko mu poide vsa podpora? Navadno pade na milost in nemilost svojim prijateljem, sorodnikom in le prepotogostkrat splošni javnosti. Kruh, ki se dobi s pomočjo prošelj za milodare mora biti pač grenak. Dolžnost nas toraj veže kot civilizirani narod, da skrbimo po svoji moči za take reveže. Nameravani zavod se nemore vresničiti, dokler se ne zavzamemo za njega vse večje organizacije; pa tudi s pomočjo teh bode areha veliko potrpljenja in vstrajnosti; toda če se začne, se bode tudi to delo enkrat lahko dovršilo v čast in ponos vsemu narodu; posebno pa tistim organizacijam, ki bodejo aktivno pomagale do vresničenja tega zavoda, ki bode največje humanitarno delo našega naroda v Ameriki. Jaz najto pleje priporočam to idejo in upam, da ne bode izostala naša dišna organizacija, kadar se gre za splošne koristi našega naroda.

CHARTER JEDNOTE.

Kakor je vsem znano, je Jugoslovanska Katoliška Jednota inkorporirana po postavah države Minnesota. Postave, ki so bile tedaj v veljavi ko je bila Jednota inkorporirana niso bile tako stroge, kakor so pa danes. Sedaj se pa ne more inkorporirati nobene Jednote v Minnesoti na taki podlagi kakor je naša, kajti država Minnesota je pred nekaj leti sprejela takozvani "National Fraternal Congress System of Rates", kateri zahteva precej višji asessment za smrtnino kakoršno plačujemo sedaj pri naši Jednoti. Ni pa država Minnesota sama v takih zahtevah; jaz sem pisal na zavarovalne komisarje vseh držav, po katerih imamo krajevna društva in zvedel sem da se nahaja samo ena država, kjer se nahaja nekaj naših društev, da še ni sprejela v svojo postavo zvišanih asessmentov za bratske podporne organizacije. S tem je toraj popolnoma izključeno, da bi mogli dobiti "Charter" v kateri drugi državi kakor v Minnesoti.

To je sploh resnica z vsemi drugimi slovenskimi Jednotami in Zvezami, ker nobena nima zadostnega assementu da bi bi zmagala dobiti "Charter" posameznih držav; posebno ne v onih, katere so sprejeli "Natickaal Fraternal Congress rates". "Charterji" posameznih držav so sicer priporočljivi, ker bi z njimi dobili večje pravice poslovanja in pred sodnjami; niso pa absolutno dosegala potrebni, ker nas ni še nadlegovala nobena država zaradi tega. "Charterji" posameznih držav so pa tudi spojeni z velikimi stroški in delom, kajti vsaka država v kateri bi hoteli imeti njen "charter" zahteva letni račun organizacije, ki mora biti izdelan na formalah kakor ga predpisujejo posamezne države in s katerimi je veliko posla; večina držav tudi zahteva letni davek od \$25.00. Vsi podatki in postavbe tikajoče se Jednote v različnih državah so na razpolago vidno kakor strogo so začele razvidno kakor straga so začele razne države nadzorovati bratske organizacije ali podporne Jednote.

SLOŽNO DELOVANJE.

Iz zborovanj več različnih Jednot in Zvez razvidimo, da se tu patam le prerediti paži na splošno slogu in dobroti celote; tako vidimo, da trajajo nekatera zborovanja po 10 do 14 dni ali še več. To je vse preveč! Vsaka slovenska Jednota, ki danes obstoji v Ameriki lahko zaključuje svoje zborovanje v enem tednu k večjemu v 10 dnevih. To je, če so delegati res aktivni in ne tratio časa z malenkostmi. Naša Jednota je bila doslej še dokaj srečna v tem oziru kajti nobeno zborovanje ni trajalo nad teden dni. In to je prav; kajti pomisliti moramo da nas stane vsaka ura zgubljen na zborovanju velike svote denarja. Jaz toraj srčno želim, da se bode tudi naše sedanje zborovanje vršilo v kolikor mogoče kratkem času. Ne smemo pa preveč hiteti z važnimi točkami, ker lahko se marsikaj zelo važnega v naglici pregleda. Bolje je dobro premisliti, čeravno vzame par ur več časa, kakor pa hiteti in potem ves čas do prihodnjega zborovanja kritizirati slabo narejeno delo. V doseg vsega tega je v prvi vrsti potrebna sloga in odkritosrčnost. Če tega ni, se kaj hitro pojavijo stranke, ki veliko škodujejo splošnemu delu. Kadar pridemo na zborovanje smo vsi enaki in vsi imamo enake pravice; uradniki Jednote se smatrajo vedno za služabnike ostalih delegatov in uverjen sem, da bode vsak sedanji uradnik Jednote dragevolje na razpolago vsakemu delegatu za vsa pojasnila. Glavno zborovanje Jednote je prostor za vsako kritiko in vsak delegat lahko brez bojazni in zamere lahko izrazi svoje mnenje; zato so zborovanja in zato pridemo skupaj. Z odkritosrčnostjo napravim eden drugemu lahko veliko dosežemo, s zahrbtnim delovanjem pa nič drugega, kakor neslogo in prepir. Upamo toraj, da bode naše zborovanje letos eno najuspešnejših kar smo jih še imeli. Na vsakem zborovanju se pripeti, da ima ta ali oni kraj kritizirati in to je prav; zdrava kritika je dobrodošla in potrebna in kritizira se lahko s popolno dostojnostjo. Tam, kjer se resni delegati skupaj snidejo, se tudi lahko kaj resnega in moškega zmenijo. Dal Bog toraj, da bode naše sedanje zborovanje vršeno in zaključeno v tako lepi slogi, kakor je bilo vsikdar dosedaj in da se, ko bode naše delo izgotovljeno zopet vrne vsak na svoje delo kakor prvi bratje in polni novega navdušenja in energije za našo slavno organizacijo J. S. K. Jednote.

ODGOVORNOST URADNIKOV.

Odgovornost glavnih uradnikov Jednote je veliko večja kakor si marsikateri član predstavlja. Dandanes se delajo nove postavbe in na vse strani se kujejo naklepi kako škodovati bratskim podpornim organizacijam. Uradniki morajo toraj imeti povsod odprte oči; za nje ni zadosti, če si domišljajo samo to, da je dovolj če nosijo samo ime kakega urada; dandanes je potreba, da se tudi vsak uradnik skaze vrednega svojega urada in zaupanja, ki se stavi v njega. Velikokrat nastanejo zelo kočljiva vprašanja, katere niso dovolj natančno opisane v pravilih Jednote; v takih izrednih slučajih mora vsak uradnik storiti kar misli da je po njegovem mnenju najbolje za celo organizacijo. Tukaj je velikokrat treba odločnosti in strogega nastopa, kar pa ni tako lahko kakor si kateri misli. Da pa zamožemo glavni uradniki vršiti svoj

posel, je absolutno potreba da imajo naklonjenost od uradnikov krajevnih društev in delegatov kakor so na zborovanju. Od svoje strani lahko rečem, da je imel glavni urad z jako malima izjemami vedno to naklonjenost, za katero je tudi zelo hvaležen. Če pa nalagamo tako odgovornost našim glavnim uradnikom v katerih rokah je vodstvo organizacije, ki ni samo namenjena za nas, ali dokler mi živimo, pač pa tudi za bodočnost in za naše potomce; tedaj moramo tudi biti previdni, da se jim da primerna odškodnina za njih delo. Mi moramo smatrati naše organizacije za ravno tako trgovsko podjetje, kakor največje trgovine; moramo imeti tak sistem, da vsak čas vemo kak obstojimo, in uposlenci morajo imeti plačilo, da je primerno njih odgovornostim, drugače nemoremo od njih zahtevati vestno spolnovanje njih dolžnosti. Glavnemu tajniku J. S. K. Jednote je danes naloženo veliko posla, ki pravzaprav ne pripada v njegov urad; blagajniški urad tudi zasluži dandanes več priznanja in remuneracije kakor jo dobiva; vse to je potrebno, da se lahko uredi, da bode vsak nosil svoje pravično breme in potem se lahko od vsakega zahteva vestno spolnovanje predpisanih dolžnosti. Vsi uradniki Jednote, odkar obstoji, so do danes storiili v velikih slučajih več, kakor za kar se bili plačani. Velikokrat so zato želi sad nevalečnosti; imeli niso drugega, kakor tolažilo, da dela jo za dobrobit naroda. Cenjeni delegati nikakor nesmejo tega prezreti v obsojanju enega ali drugega uradnika, ampak vsi moramo složno nastopiti kadar se gre za splošne koristi vseh.

JEDNOTE TISKOVINE.

Nakup Jednotinih tiskovin in knjig ni bil dosedaj nikjer določen v pravilih, niti ne na kakem glavnem zborovanju Jednote. V tem se je toraj glavni urad ravnal po lastni previdnosti; naročilo se je blago pri več slovenskih tiskarnah; nekatere večje in vezane knjige so se morale naročiti v angleških tiskarnah, katerih slovenske niso mogle izdelati. Dosedaj ni bilo nobene kritike o tem, kajti glavni urad je vedno delal kar je mislil, da je najbolj prav in različni nadzorniki Jednote v preteklih desetih letih so videli da se dela tako. Slednji čas se je pa pojavilo nekaj kritike (največ od nam nasprotne strani kateri še člani Jednote niso), češ da glavni urad Jednote naroča tiskovine, kjer se mu poljubi in za dražje cene, zatoraj podajem tukaj drage volje vsem delegatom skupen izkaz kje so se kupovale te tiskovine da bode vsak lahko prepričan in da se ne bode po nedolžnem sumničilo enega ali drugega. Računi za vse te desetletne tiskovine so na razpolago cenjenim delegatom, da lahko investigirajo če hočejo; povdarjam samo to, da se je glavni urad Jednote ravnal v vsem tem po svoji lastni previdnosti; to je moral storiti, ker ni imel nič o tem predpisane. Pri tem ni sploh drugače moglo biti, kajti pri vsaki organizaciji mora velikokrat glavni urad rabiti lastno previdnost pri vsem, za kar nima natančnega navodila; za vse svoje delo je seveda odgovoren konvenciji in ta odgovor se da drage volje cenjenim delegatom J. S. K. Jednote. Za naprej pa priporočam, da bi se tudi pri tem poslu dala natančna navodila, da potem ne nastanejo neljuba sumničanja, katere ne rodijo nikjer nič dobrega, in ki so posebno neprijetna uradnikom, kateri skušajo vedno vestno vršiti svoje dolžnosti v uradu organizacije katero služijo.

V zadnjih desetih letih so se kupovale Jednotine tiskovine in potreščine pri sledečih tiskarnah: "Glas Naroda", New York City, za glasilo pravila in druge Jednotine tiskovine \$6,337.32 Christie Printing Co. Duluth, Minnesota, za tiskovine, knjige in shrambe \$4,161.74 Peter Schaefer, Printing, Ely, Minnesota, za razne tiskovine in poročila \$1,027.26 "Narodni Vestnik", Duluth, Minnesota, za razne tiskovine in potne knjižice \$ 613.30 Glasnik Publishing Co., Calumet, Mich., za razne tiskovine in oglase \$ 497.55 Brown Treacy Co. St. Paul, Minn., za razne ti-

skovine in shrambe \$ 193.53 "Clevelandska Amerika", Cleveland, Ohio, za razne tiskovine \$ 94.05 Raznim drugim tiskarnam za tiskovine in druge uradne potreščine \$ 72.15

ZAUPNIŠKI URAD.

Na zadnjem glavnem zborovanju Jednote se je ustanovil Zaupniški urad Jednote, katerega namen je skrbeti za zapuščine mladoletnih dedičev in sploh vseh tistih, katerim se nemorejo zapuščine pravočasno izplačati. Zaupniški urad je važen in potreben, Jednota je odgovorna za vse smrtnine, dokler se iste v resnici ne izplačajo dedičem, katerim so namenjene; in kot taka mora paziti, da ima ves tak denar direktno pod svojim nadzorom dokler se ne odda na pravo mesto. Predno smo imeli Zaupniški urad, je bil ta denar raztresen na vse strani in Jednota ni vedela zanj, daši je bila odgovorna; odkar imamo Zaupniški urad, se vse, kje se hrani ta denar. Denar je naložen obrestnosno pod nadzorom Jednote, in dediči ga lahko dvignejo vsak čas, kadar postanejo polnoletni, ali pa če si postavijo postavega varuha. Jednota ne dela s tem nobenega

Leto	Člani	Dohodki	Izdatki	Preostanek	Umrli
Jan.-1-04.	2400	\$40,058.50	\$40,053.95	\$ 3,035.93	42
Jan.-1-05.	2307	\$31,548.70	\$30,037.01	\$ 4,547.62	35
Jan.-1-06.	3698	\$30,170.45	\$28,379.30	\$ 6,338.77	30
Jan.-1-07.	6477	\$43,237.65	\$36,691.59	\$12,884.83	36
Jan.-1-08.	7084	\$69,726.75	\$61,076.45	\$21,535.13	56
Jan.-1-09.	6919	\$68,221.17	\$65,069.63	\$24,686.67	59
Jan.-1-10.	7451	\$77,727.88	\$68,371.68	\$34,042.87	64
Jan.-1-11.	7897	\$89,075.98	\$87,173.48	\$35,945.37	77
Jan.-1-12.	7679	\$95,035.02	\$72,317.77	\$58,592.62	64
Jan.-1-13.	7947	\$97,618.47	\$76,471.78	\$79,739.31	68
Jul.-1-13.	8198	\$51,512.49	\$34,513.32	\$96,738.48	34
(pol leta)					

Skupne podpore je plačala Jednota od časa njenega obstanka do dne 1. julija leta 1913:

Za smrtnino	Za bolniško podporo	Skupaj
\$516,400.00	\$67,740.06	\$584,140.06

Zraven tega so poročala društva, da so plačala bolniške podpore iz svojih blaginj od časa obstanka svoto: \$264,351.50.

ČLANSTVO JEDNOTE po raznih državah je bilo dne 1. julija leta 1913 kakor sledi:

Država	Društev	Članov	Članie	Skupaj
Pennsylvania.	20	1317	532	1849
Minnesota.	14	1035	347	1382
Colorado.	9	625	207	832
Illinois.	8	555	162	717
Ohio.	8	541	257	798
Michigan.	3	263	129	392
Montana.	5	246	73	319
Wyoming.	4	327	114	441
Washington.	4	195	67	262
New York.	4	165	52	217
West Va.	4	118	12	130
California.	2	167	64	231
Utah.	2	63	28	91
Kansas.	2	149	31	180
Nebraska.	1	53	18	71
Indiana.	1	73	37	110
Oregon.	1	26	8	34
Wisconsin.	1	80	15	95
Missouri.	1	38	7	45
Posamezna	—	2	—	2
Skupaj	94	6038	2160	8198

JEDNOTIN DENAR JE NALOŽEN:

First National Bank, Ely, Minnesota.	\$20,717.46
First State Bank, Ely, Minnesota.	\$34,872.52
Miners State Bank, Chisholm, Minnesota.	\$10,479.59
Calumet State Bank, Calumet, Mich.	\$10,490.58
First National Bank, Braddock, Pa.	\$10,103.33
The Minnequa Bank, Pueblo, Colorado.	\$10,075.00
Skupaj	\$96,738.48

Jednota ima "Surety" poročstva v znesku \$100,000.00 od vseh bank katere hranijo Jednotin denar.

ZAKLJUČEK

In s tem zaključujem svoje skromno poročilo in priporočilo. Zaključujem s tem tudi svoje desetletno uradovanje kot tajnika slavne J. S. K. Jednote, kajti poteklo bode ravno meseca septembra leta 1913 10 let, odkar sem prišel po naključju v urad tajnika Jednote. Deset let sem imel čast uradovati pri organizaciji, katere je vedno vestno reševala svoje dolžnosti in obveznosti. Uradoval sem v najbolj kritičnem času obstanka Jednote; ob času ko je bila premebna za premebno in čestokrat ogromno dela in odgovornosti delal sem za nizko plačo v svesti si, da delam nekaj tudi za organizacijo in za narod. Skušal sem delati v kolikor mogoče slogi, in lahko rečem, da je vladala sloga med mojim uradom in krajevnimi društvi, bilo je le malo izjem, katerih se nisimo mogli izogniti. Imel sem naklonjenost od strani uradnikov in krajevnih društev, neke samo med zborovanji Jednote, pač pa tudi na zborovanjih, kjer se mi cenjeni dele-

kapitala, ampak je omogočanje rednejše poslovanje, kajti denarja katerega enkrat izplačamo za smrtnine ali podpore, nemoremo več prštevat k Jednotini blagajni; ker smo pa odgovorni dokler ne pride ta denar v prave roke, in ker vzame v mnogih slučajih dolgo časa, posebno kadar so dediči mladoletni, je popolnoma umestno in potrebno, da imamo poseben sklad ali urad za to, kar dobimo v Zaupniškem uradu. Jaz toraj priporočam da se nadaljuje ta urad in da se privede pod splošno nadzorstvo nadzornikov Jednote kakor tudi druge slade Jednote. Sedanje stanje Zaupniškega urada J. S. K. Jednote bode predloženo v posebnem poročilu na zborovanju katerega cenjeni delegati lahko pretrpajo in obelodanijo v kolikor je potreba.

NEKAJ STATISTIKE.

Iz statistike vsakega podjetja se najlažje razvidi razvoj in poslovanje organizacije, zatoraj podajam cenjenim delegatom nekaj števil tikajočih se poslovanja naše Jednote. Te številke so vredne za vsakega člana Jednote in tembolj za delegate, kateri so poslani, da ukrepajo postavbe za dobrobit in obstanek organizacije.

lahko doseže, če vsak deluje z dobrim namenom. Na zborovanju se moramo zavedati, da smo le služabniki članov naše Jednote kateri nas plačajo, skrbeti moramo, da jim ne bomo nalagali nepotrebna bremena na njih ramena. Pri vsakem podjetju pridejo časi in slučaji, ko ne teče vse tako gladko, kakor bi si želeli. V takih časih in zadevah moramo marsikaj potrpeti, toda z resno voljo in dobrim namenom se vse lahko uredi tako, da bode vsak zadovoljen. Odgovornosti pri podpornih organizacijah so dandanes veliko večje, kakor so bile nekdaj uradniki morajo biti previdni in dalekovidni, če hočejo spolnovati svoje dolžnosti; delegati na glavnem zborovanju pripomorejo veliko lahko k sporazumnemu delovanju. Moja srečna želja je toraj, da bode naše letošnje zborovanje oživilo in vzbudilo novo zanimanje za Jednoto in da se bode vkrenilo kaj časa primernega v dobrobit in trajen obstanek Jednote. Posebno še povdarjam na važnost finančnega sistema Jednote. Iz predloženih podatkov je razvidno, da je Jednota bolj napredovala v finančnem obziru v zadnjih treh letih, kakor v vseh prejšnjih letih svojega obstanka, toda to nas ne sme preslepiti da bi prenaredili finančni sistem izjemski, če bi ga še bolj spolnili, kajti od finančnega napredka smo najbolj odvisni in ravno blagajna je edina, ki nas bode rešila; o tem imamo dovolj skušenj iz drugih organizacij na levo in desno. Odgovornost Jednote je vedno večja, ker se člani Jednote vedno starajo; zatorej moram tudi resno misliti na trajnost Jednote, da bode lahko reševala svoje obveznosti neke samo nam dokler mi živimo, pač pa tudi našim potomcem. Od našega dela danes in naše previdnosti je odvisna bodočnost organizacije; paziti moramo, da nam ne bodejo predbacivali naši potomci, da nismo znali gospodariti, in da nismo mislili na bodočnost.

S temi potrebami pred našimi očmi, upam da bomo v resnici storili nekaj epohalnega, v kar pomoz Bog.

S spoštovanjem predloženo
George L. Brozich,
glavni tajnik.

Ely, Minnesota.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Waukegan in North Chicago, Ill., naznanjam, da sem jaz pravi zastopnik prodajalev lotov v North Chicagi. Kedor izmed rojakov bi rad kupil kak lot, naj se zaupno obrne na mene. Ravno sedaj so prav poceni. Kedor je od mene kupil, je bil pošteno postrežen in tudi vnaprej bo vsak z mojo postrežbo zadovoljen.

Martin Brunet,
52 10th St., North Chicago, Ill.
(17-7 6x 2x v t)

Samo za možke.

ROJAKOM:—Vi in vaši prijatelji ste uljudno vabljeni, da posetite moje znamenito galerijo, 461 Sixth Avenue, blizu 28. ceste v New Yorku. Na tem mestu sem razstavil umetnika in klorarska dela, izvršena od največjih umetnikov ki kažejo različne organe telesa v zdravem in bolnem stanju.

Tu lahko študirate izvor in razvoj človeškega plemena od zibelke do groba ter vidite tudi zelo zanimive nepravilnosti, turjostite in monstrozitete.

Ura, katero prebijejte med gručo teh krasnih modelov, vam ostane v spominu vse dni življenja.

Tu lahko študirate posledice bolezni in pregrešnosti na naravno velikih modelih. Izkužen slovenski tolmač je vedno pripravljen, da odgovori na vsako vprašanje. Galerija je odprta vsaki dan, tudi v nedeljo in praznike, od 8. ure zjutraj do polnoči.

VSTOP PROST.
461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York, N. Y.

NAŠ GOSPODAR.

šest slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gi banjih in zanimivosti iz celega sveta. Poljfi denar je:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawdalo Avenue,
10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

PET TOČK.

- 1) Rodovitna zemlja.
- 2) Zdrava, čista studenčna voda.
- 3) Zliravo podnebje, ugodna klima in prijeten kraj.
- 4) Dober trg doma in dobre teleznične zveze s velikimi industrijalnimi mesti.
- 5) Nizke cene, lahki obroki ter nebene čitutarije.

Se je prostora za 150 rojakov. Pridite in ogle se to zemljo in kraj sedaj ko vidite kaj raste in kako raste. Tu bode samo Slovenci, tujece ne bo moči namiti.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA :

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoče zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgotovili, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vstop, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselje. Ako imate sploh kako tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popolno zadovoljnost. Pišite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirjena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., N. E.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po 70c. galena
Crno vino po 50c. " "
Drotaik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sošček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Jednotini in Zvezini znakovi.

Srednja velikost, zato pa dobro blago in po ceni. En znak stane 15c, 12 pa za \$1.10; zlate znake prodajam pa po \$1 kos. Znake imam prirejene kakor gumbi, ali pa kakor igle za kravate. Imam pa tudi v zalogi priveske vsakovrstnih znakov. Cena priveskom z znakom na eni strani je \$1.75 in na obeh straneh pa \$2. V zalogi imam sledeče znakov: K. S. K. J., J. S. K. J., Sv. Barbare v Forest City, Pa.; S. N. P. J., S. S. P. Z., S. D. P. Z., S. D. P. D., H. S. Z., Z. S. Z., H. Zajednice v Ill., N. H. Z. Male zneske pošljete lahko v poštinih znakmah.

Naslov za znake je:

M. Pogorelc,
box 226 WAKEFIELD, MICH.

Naslov za drugo trgovino je:

M. Pogorelc, 29 E. Madison St., Room III2
CHICAGO, ILLINOIS.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone 246.

FRANK PETKOVSEK,

Javni notar — Notary Public,

716-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najboljše žganje te izvirne smotke — patentovana zdrava vila

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih krt.

POŠILJA denar v star kraj sancajlive in pošteno

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

VSE TO je vzrok, da sem prodal od 23. marca naprej nad 60 rojakom farne v največji slovenski farmarski naselbini v

WAUSAUKE, WISC.

PREDNO kupite farne, glejte, da imate poleg drugih tudi TE ugodnosti, brez katerih niste v stanu uspešno izhajati.

Za nadaljne informacije pišite

A. MANTEL
c/o J. CRIMMER LAND CO.,
133 W. Washington St., Chicago, Ill.
Room 1007.

Jugoslavanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 501 Cherry Way or Box 51, Braddock, Pa.
Podpredsednik IVAN PRIMOŽIČ, Ely, Minn., Box 441.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICE, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Baznik: ALOIS VIZANT, Lorain, Ohio, 1709 E. 25th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 830 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salido, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
FERDINAND KOBELAR, Kansas City, Kan., 423 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KNEŽIČNIK, Burdina, Pa., Box 125.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 118.
MARTIN KOCHER, Pueblo, Colo., 1213 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Draženo glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Ljubljanski realce se zastrupil na Črni prsti. Iz Bohinjske Bistrice poročajo: Dne 5. julija ob 10. uri zvečer se je odpravil iz Ljubljane sedmošolček ljubljanske realke Konstantin Kunej. V O. rožnovu kočju na Črno prst je prišel 6. julija zjutraj ob 8. uri in rekel, da gre v posteljo. Kunej se je v postelji zastrupil. Poleg mrtveca je ležala steklenica. Domneva se, da se je zastrupil s ciankalijem. Zupanstvo je takoj ukrenilo, da so stirišli sli ponj. Mrtveca so 6. julija zvečer ob 8. uri prenesli v mrtvašnico v Bohinjsko Bistrico. Pravi, da je Kunej postal žrtve slabega branja.

Smrt v Ljubljani bi bil dne 7. julija zjutraj skoraj našel 20 let stari Rudolf Juvan, žagar, u služben pri Karol Tavčarju, doma iz Jarš. Padel je v Prulah v Ljubljani menda vsled bozjasti. Nesrečo so ljudje opazili ter so nezvestnega Juvana potegnili iz vode. Juvana je voz resilne družbe prepeljal v dež. bolnico.

Pogreb Josipa Premka. Dne 5. julija so v Ljubljani pokopali mladega, nadbudnega in nadarjenega slovenskega pisatelja Josipa Premka, ki je kljub svoji mladosti in kljub vsem težkočam življenja, s katerimi se je moral, dasi še kot tako mlad, boriti, delal in izvršil veliko, dosegel lepe uspehe, pokazal veliko nadarjenost in si prislužil veliko priznanja. Pogreb je bil v primeri z njegovo izgubo neprimerno preskromen. Pogreba so se udeležili poleg sorodstva nekateri njegovi prijatelji in znanci. Spremlili so pokojnega mladega pisatelja k zadnjemu počitku tudi zastopniki raznih kulturnih društev in zavodov, vendar je bilo njihovo število precej malo. Omenjamo tu "Slovensko Matice", "Pisateljsko podporno društvo", deželni šolski svet, zastopniki političnih dnevnikov, beletrističnih in znanstvenih listov itd. Pogreb se je vršil ob Sv. Petra ceste na pokopališču pri Sv. Križu. Bodi blagum, delavnemu, nadarjenemu in nadbudnemu mladencu — pisatelju ohranjen blag spomin celega naroda slovenskega!

Umrli je dne 4. julija v Novem mestu pekovski mojster in posestnik Ludvik Hlowsky, star 67 let. Mrtvega so našli dne 2. julija pri Demšarjevi žagi v Zalem lógu dnuarja Janeza Frelaha iz Davče. Bil je 78 let star in še samec. Zadel ga je najbrž karp, ker ni bilo na trupu najti nobenih znakov, da bi bil umrl nasilne smrti.

Detomor. Nezakonska mati Marija Kalčič iz Vinice pri Šmarjeti in stanujoča v Zalogu št. 12, je 27. junija zopet povila nezakonsko dete ženskega spola. Otok je pa kar nenkrat izginil. Zandarmeriji jo je odpeljala v inokronski zapor. Dne 5. julija zjutraj je izpovedala, da je otrok za hišo. Pripeljejo jo na lice mesta in izkopljejo otroka. Ko ga izvedenec raztelesijo, se prepričajo, da je nečloveška mati otroka zadušila. Otok ni bil kršen. Nasledki nečiste življenja!

Guljaš bi bil kmalu povzročil smrt. Ludovik Korenčin, delavec v Pollakovih tovarni v Ljubljani, je 6. julija šel v Šarabonovo gostilno na Zaloški cesti, kjer si je naročil guljaš. Mož je prehitro jedel — nenkrat mu je obšla

velik kos mesa v goltancu. Korenčin ni mogel dihati. sree mu je vedno slabše utripalo — vsak čas je bilo pričakovati, da mu ugasne življenje. Prenesli so ga v deželno bolnico, kjer so mu preskubeli umetno dihanje.

Nesreče in nezgode. V ključavničarja Južne železnice Martina Zagradnika se je na cesti na Glincah zaletel neki neznan kolesar, ga podrl na tla in mu nevarno poškodoval leve roko. — V Hraštju pri Mostah je šestletni Fran Mihelič, kajzarja sin, skočil iz voza in si zlomil levo nogo. — Dne 2. julija je v Samasatovi tovarni delavec Valentin Rožanec padel železni drog na desno nogo in mu jo tako pobihal, da je moral iti v bolnico. — Rok Jagodič, tovarniški čevljar v Trzinu, je padel doma po kamnitih stopnicah ter je zadobil na levi strani obraza nevarno okvaro. — V Prevojah je po nesreči vkosil neki kosec 13-letnega dekca Andreja Kvedra v levo roko in mu prizadel težko poškodbo.

Bobenčkovo gostilno na Glincah je prevzel znani gostilničar Balija.

Poroka. Dne 7. julija se je v Križah pri Trzinu poročil Jožef Jane, posestnik in krojaški mojster v Senčnem, z Marijo Kokolj iz Kovorja.

Brivski pomočnik pobegnil. Poslovodja brivske podružnice blejskega brivea Švadelna v Bohinjski Bistrici, Ferdinand Črnagoj, je te dni pomeveril 20 K gospodarjevega denarja in pobral brivskih priprav za nad 40 K ter neznano kam pobegnil. Črnagoj je bil rojen leta 1885 in je pristojen v Ravnogoru na Hrvaškem.

Naši umetniki. Na razstavi Bitterlichove kiparske šole na Dunaju je med drugimi odlično zastopar naš rojak Josip Urbanija, nadarjen umetnik, od katerega smemo še veliko pričakovati. Dunajski "Welt-Blatt" piše o Bitterlichovi razstavi, da "dominira na njej veledomiselnost (phantasiervolle) Urbanija".

Nove zgradbe v Novem mestu. Na levi strani Ločenske ceste v smeri iz Novega mesta proti St. Petru so ob cesti dograjeni ob celi dolžini betonski stolpi s podzidkom vred, ki bo ograjal novo pokopališče na nekdanjem Hočevarjevem svetu. Med stolpice pride lična železna ograja. Do jeseni bo pokopališče dograjeno in začnejo menda v jeseni že pokopavati na tem pokopališču. — Dr. Strašekova vila ob ženski bolnici je dograjena, treba je le, da se posuši omet. V jeseni pojde primarij dr. Strašek se stanovati v njo. — Hotelir Koklič si je postavil na severovzhodni strani novega gimnazija lično vilo, ki je že pod streho in se tudi že ometava. Le stopnjišče je še dovršiti in planirati vrt.

ŠTAJERSKO.

Samomor poštnega uradnika. V nekem graškem hotelu se je 7. julija ustrelil mariborski poštni oficijal Anton Korp. V smrt ga je baje pognala sedanja tendenca v poštni upravi, ki zapostavlja polnokvalificirane poštne uradnike v korist doslužnih podčastnikov. Korp je bil kot ambulanični uradnik dodeljen poštnemu uradu na mariborskem kolodvoru in imel tako lepe postranske dohodke. Te dni je bil pa neudoma prestavljen na glavno

pošto v mestu in tako izgubil znaten del zaslužkov, ki jih je radi družine (žena in trije otroci) nujno potreboval. Na njegovo mesto k ambulanci je pa prišel neki bivši podčastnik. Korp se je peljal k ravnateljstvu v Gradec, da bi še njegovo premeščenje razveljavilo, a dobil je nepovoljen odgovor. Nato je šel v hotel in se tam ustrelil.

Pismo s 30,000 K ukradeno. 2. julija je neka dunajska banka poslala celjski podružnici češke Union-banke pismo s 30,000 kronami. Pismo je bilo oddano kot navadno priporočeno pismo brez opazke "vrednostno pismo" vsled česar tudi ni bilo posebej vpisano. Tega pisma v Celju niso dobili — izgubilo se je nekje na poti med Dunajem in Celjem. Ker se z navadnimi priporočeni pismi sumarično postopa, se pri številju pism na pošti ni moglo opaziti, da tako pismo manjka, ker se je namesto "izgubljenega" pisma vrnilo drugo. Zato bo tudi uvedena obširna preiskava težko kaj dognala. Škoda bo moral trpeti dunajski denarni zavod sam, ker bo pošta plačala le običajni znesek za izgubo navadnega priporočnega pisma, to je 50 K.

PRIMORSKO.

Pcnesrečni vlom. Dne 4. julija sta vlomila dva, dosedaj še neznan vlomilec v postajo električne železnice na Opčini. Razbila sta železno blagajno, toda tresorja, v katerem je bilo 652 K, nista mogla odpreti. Pač pa sta odnesla nekaj drobiža iz predala pisalne mize. Prepodil ju je orožnik, ki je tudi, ker nista begunca obstala na njegov ponovni klic, za njima ustrelil, toda ni vsled teme nobene zadel.

Pravico javnosti je dobila občinska gimnazija v Voloskem-Opatiji. To pravico uživajo sedaj vsi razredi do četrtega. Istotako je zavod tudi deležen reciprocitete, to je, z njega lahko prehajajo dijaki na vsak drugi enak zavod in narobe.

Iz 5. nadstropja padel. Dne 5. julija je padel iz 5. nadstropja hiše št. 43 v ul. Amerigo Vespucci v Trstu, kjer stannje, 31 let stari kurjač Alojz Pikel. Na srečo o bile na dvorišču razpete vrvi za sušenje perila, ki so zadržale in ublažile padece. Pa kljub temu je mož precej poškodovan. Pikel, ki ima ženo in štiri otroke, se je igral z detetom; ono se je zaletelo, a da ne bi padlo skozi nizko okno, se je pognal za njim. S tem je pač rešil dete, a sam je izgubil ravnovesje.

Toča v Istri. Toča, ki je padala v Pazinu in okolici, je popolnoma uničila letino. Ne bo ne vina, ne poljskih pridelkov. Skupna škoda znaša kakih 600,000 K, kar je tem huje, ker ni noben posestnik zavarovan za slučaj toče. Ledena toča se je bila vsula na kakih 75 krajev in selišč. Istočasno je uničevala toča tudi kmetovalcem krog Sv. Petra v Šumi njih lepe upe. Tam je povzročila za 200 tisoč kron škodo.

KOROŠKO.

Kaznovana nevestaba. Dne 5. julija je prišel na začasni dopust rezervni topničar Teodor Vogl. Ker ni našel doma svoje žene, ki je plačliva natakarka v restavraciji Blumenstöckel v Celovcu, se je pojavila pri njem ljubosumnost. Dal je odpreti s silo posebno predalo svoje žene in je našel v tem predalu več pisem, ki dokazujejo, da je imela njegova žena skoro cel čas, kar je bil on odsoten — bil je 7 mesecev na južni avstrijski meji — ljubavno razmerje z nekim stražnikom iz Beljaka. Končno je našel Vogl svojo ženo v restavraciji. Napadel jo je po kratkem prerekanju z bajonetom in jo težko ranil na spodnjem delu. Točaja, ki je hotel ženo braniti, je vrgel v omaro za pivo in ga precej poškodoval. Žena je tekla v kuhinjo, kjer se je zgrudila nezavestna. Odpeljali so jo v bolnico, kjer so zdravniki dognali težko poškodbo, kateri bode žena bržkone podlegla.

SVOJI K SVOJIM?

So trgovci in obrtniki, ki se delajo za najboljše narodnjake, samo da bi svoje malovredno blago hitro razpečali; o teh poje slovenski pesnik Cimperman: "da je narodnost molzna krava", vpije in kriči se: "svoji k svojim", pri tem pa se slabo blago prodaja za drag denar.

Naši rojaki v New Yorku, Brooklynu in okolici dobro poznajo gostilno bratov Vogrič, vedo, da sta zavedna Slovencev, ve-

do pa tudi, da je njihova gostilna res poštena; da je tam izvrstna postrežba, fino pivo in vino; da se dobi tam razno domače in tuje žganje najboljše kakovosti. Kljub temu pa se vendar še dobe rojaki, ki raje gredo k tujcu, da, k narodnemu nasprotniku; kaj je temu vzrok, ne vemo in nčemo preiskavati.

Kdor pozna brate Vogrič, ve, da sta moža na svojem mestu. Pred kratkem sta povečala dvorano, sedaj pa sta prenovila kegljišče. Gospa Vogričeva je priznana izvrstna kuharica, ki je že par let vodila na svojo roko restavracijo. Namen Vogričev je, ustanoviti pošteno kranjsko gostilno, kjer se ne dobi samo najboljša pijača, ampak tudi poštena domača kuhinja; kdor je lačen ali žejen, v gostilni Vogrič se mu opomore vsaki čas in vse po njegovi želji ter nizki ceni. (Adv.)

V ZALOGI

imamo importirane slovenske grafofonske plošče in vseh vrst grafone, istotako tudi ure, vrtičice ter vse v to stroko spadajoče predmete. Zahtevajte cenik!

A. J. Terbovec & Co.,
P. O. Box 25, Denver, Colo.
(12-18-7)

KJE JE FRANK ŠUSTARŠIČ?

Doma je iz Velikega vrha pri Krki na Dolenjskem in njegova žena pa nekje na Štajerskem. Omenjeni je šibke in visoke postave ter kostanjevih las. Po obrazu se mu spuščajo rdeči in rumeni mazulji. On mi dolguje že nad par let \$30, zato želim, da takoj poravnava svoj dolg, ker inace pripravil ga bodem v stroške. Denar in pismo naj se pošlje na: Frank Kaste-liz, % "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.
(26-28-7)

DOKAZANA RESNICA.

Če ste že gledali za svet vsepovsod, zakaj bi ne prišli pogledat tje, kjer je danes že veliko slovenskih farmerjev? Tam vidite na svoje oči, kako lepa polja so. Tam govorite s svojim rojakom farmerjem, pa ga vprašate o vsem. Tam se lahko na svoje oči prepričate, kako lepa polja so si napravili farmerji v teku enega ali dveh let. Tudi tisti, ki so se naselili letos gori, imajo že polno obdelanega in vse raste, da ne dobite zlepa takega polja, pa greste lahko kamor hočete. Pridite zdaj pogledat, pa se bode te čudili, kakšna polja so napravili naši pridni farmerji v teku par mesecev. In skoro vsi so začeli s tako majhnim denarjem, da bi ne shajali nikjer kot shajajo tam, kjer v resnici raste vse, da človeka veseli, kamor pogleda. Tam se boste lahko prepričali, da je polno studencev, zdrav, gorak kraj, ki nikdar ne trpi od suše. Pridite in prepričajte se sami! Mi ne pošiljamo velikih hval v javnost, ker veljajo veliko denarja, pač pa sporočamo javnosti, da so vsi naši farmerji zadovoljni in to je glavno. O vsem drugem pa se prepričate sami lahko, če pridete do nas, pa gremo skupno pogledat. Tam lahko pogledate in pozveste vse od svojih rojakov farmerjev, pa se bode te kmalu prepričali, da se ne hvalimo sami, nego da nas hvali zemlja, kraj in naši farmerji.

Pridite, dokler je prilika, dokler morete še kaj kupiti! Ne odlašajte na jesen in pomlad, ampak pridite zdaj, da ne pregledate samo zemlje, ampak tudi, da vse izvrstno raste in vse bogato obrodi. Krže Mladič Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Pišite in pridite vselej na ta naslov in nikamor drugam ne.

Kje je JANEZ SPILEK, posestnik iz Čateža pri Brežicah, polokraj Krško na Dolenjskem? Lani 12. novembra je odpotoval od doma ter se nastanil v Chicagu, Ill., kjer je bival do sredi marca letos. Potem je odšel nekam v Colorado ali pa v Cleveland, O., kakor trdijo rojaki, ki so se vrnili v svoj rojsten kraj. Njegova žena Ana Spilek je medtem kupila premoženje in je zelo važno, da ga najde. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga naznani uredništvu "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.
(25-28-7)

Trgovci s slanimi mesom. M. POGORČIČ
39 E. Madison St. — Room 1113
Chicago, Ill.
Opomba: Pazite na oglaš v botanik Hvalihah.

Pot k
zdravju,
moči in
kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenjskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalezena ali podedovana, druge moške spolne bolezni, atrofija, striktura, varicocele in vse privatno in z malimi stroški.
Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravilo, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravilo, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali revan. Ako ste bolni in nezmogni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.
To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil številne samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj toliko izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajno živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno.
L. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: — Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moč, poštne prosto.

Ime.....
Ulica in števil. ali Box.....
Mesto.....
Država.....

IŠČE SE
več izvršebanih šivalov za izdelovane otroških slaničnikov in slaničnikov za dečke. Stalno delo. Dobra plača. T. W. Walsch, 285 Mercer St., New York City.
(24-26-7)

Kje je moj brat ALOJZIJ ŠKODA? Doma je iz vasi Primštal pri Trebnjem na Dolenjskem. Pred tremi leti je prišel v Zedinjene države in pred dvema letoma je bil nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Škoda, R. F. D. 3, Box 150, Johnstown, Pa.
(25-26-7)

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste, Cene nizke
F. KERŽE CO.
2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Prekinjeno delo.

Naše vsakdanje življenje bi moralo biti tako urejeno, da bi ostali čvrsti in da bi mogli v polni meri uporabiti svoj čas in svoje zmognosti. To bi nas delalo zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela v škodo celega telesa.

A tudi največja skrb včasih ne more preprečiti, da se delovanje katerega organa zmanjša ali da se sploh ne prekine. Dogaja se, da noče želodec sprejemati hrane ali vsaj toliko ne, kot jo potrebuje telo. Včasih prenehajo jetra ali kak drugi organ z delovanjem in posledica je težka konstipacija. V takih slučajih, ko so afficirani prebavni organi, je najboljšo sredstvo

TRINERJEVO

Ameriško Elixir grenko vino.

Ta Vam očisti celi sistem, brez bolečin in drugih neprimlik. Ojači Vam tudi prebavne organe in s tem celo telo.

USTVARI DOBER TEK,
POSPEŠI SEKRECIO IN
OLAJŠA KONSTIPACIJO,
NOTRANJE BOLESTI IN KRČE,
GLAVOBOL, ZLATENICO,
KOLCANJE IN BLJUWANJE.

Vspešen je pri vseh takih boleznih, pri kojih trpi želodec in pri kojih opazimo zmanjšanje teka, konstipacijo in slabost. Priporočamo jo pri nervoznosti, povzročeni po neprebavi in pri boleznih ženskih spolovil, povzročenih po kronični konstipaciji.

V LEKARNAH

JOSEPH TRINER,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Kapitan Satan

ali.....
Doživljaji Cirana de Bergerac.

Spisal Louis Gallet. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.
(Dolje.)

Medtem, ko je bil Ostromečar odsoten, je imel Ben-Joel lepo priliko, da si je ogledal vse župnišče. V župnikovi spalnici je nehotno pogledal na težko hrastovo omaro in takoj se je porodila v njem misel: Tu notri hrani dokument.

Njegov sklep je bil trden, ker se ni bal nobene grozovitosti. Po noči bo udri v sobo, zaklal župnika in ukradel listino. To je vendar čisto enostavno. Potem bo sedel na konju, in predno bodo zapazili zločin, bo že lahko bogve kje.

Pa tudi Ostromečar je preživel ostali dan dneva v ostrem opazovanju.

Pri večerji je rekel svojemu gostu:
— Ljubi Kastiljan, idiva nocoj malo prej spati. Prejšnjo noč sva bila dolgo časa pokoncu, in jaz moram jutraj zgodaj v cerkev. Oprostite mi za danes.

— Gotovo, gospod župnik, le podajte se k počitku.
— Tako se pa tudi ne mudi. Ali bi pokusili malo našega žganja. Tako dober seveda ni kot pariški konjak, pa bo že. Pravijo, da je boljši vrabec v roki —

— Kot golob na strehi — ga je prekinil Ben-Joel.

Pil je toliko časa na župnikovo zdravje, dokler ni zadnji odšel.

Potem se je tudi sam podal v svojo sobo, vpilnil svetilko in čakal.

Pretekla je dobra ura; v hiši je zavladal globok mir. Cigan je bil prepričan, da je napočil ugoden čas.

Uzgal je luč in se splazil do duhovnikove sobe. Pritisnil je na ključko — vrata so bila znotraj zaklenjena.

— Hudirja, kdo bi si mislil — je zasikal bandit. — Proklete! Mojster Žak je previden. No, saj je vseeno, bomo pa do jutri počakali. Kapitan Satan še ne more priti.

Tiho je odšel nazaj v svojo sobo.

Kakor hitro bo stopil župnik v cerkev, bom začel. Odjahati moram še pred jutranjo zarjo.

Vtrujen se je vlegel in se zbudil okoli tretje ure zjutraj.

Planil je k oknu in zaslišal v prvem nadstropju nek šum.

— Dobro, ni še prepozno, sedaj gre. — Na hodniku so se oglašali težki koraki. Bandit je slišal, kako se je obrnil ključ v hišnih vratih. Pogledal je skozi okno in zapazil župnika, ki je šel mirno preko trga.

Ben-Joel se ni več dolgo premišljal. Iz žepa je potegnil klešče, šop vetrnihv in oster nož. Tako oborožen je dospel do vrat župniške spalnice.

Vrata so bila zaprta, toda za to se ni dosti zmenil. S tretjim ključem jih je že odprl in s kleščami odčepil žeblice, ki so držali zapah.

Prva ovira je bila premagana. Sedaj samo še hrastova omarina in dobil bo, kar želi.

Noben ključ ni odprl. V špranjo je zataknil klešče; počilo je, a zapah se ni udal.

Delal je, da mu je bil pot eurkoma od čela, pa vse zastonj. Ves zamisljen v svoje opravilo ni niti slišal, kako so se za njim odprla in zaprla vrata.

Po sobi je zagrmel globok župnikov glas:
— Hej, mojster Kastiljan, kaj pa Vi tukaj?

Ben-Joel se je trepetajoč obrnil; sredi sobe je stal Žak Ostromečar s prekrižanimi rokami, iz njegovih oči so leteli bliski.

Ker bi bil vsak izgovor zastonj, je vrgel cigan klešče iz rok, zgrabil za nož in se zaničljivo zakrohotal: — Haha, gospod župnik, malo prehitro ste prebrali vročo mašo.

— Nesramnež! — je zatulil Ostromečar — kaj delaš?

Cigan mu ni odgovoril; z odprtim nožem je planil nanj, toda župnik ga je zgrabil z svojo železno roko tako za zapestje, da so zaškripale kosti.

— Spusti nož!

To povlečje je bilo skoraj brez potrebe. Pest se je sama od sebe odprla in smrtno orožje je padlo na tla.

— Proklete — je pomislil — sedaj je treba skrbeti za lastno kožo.

Hotel je govoriti, prositi za pomoč, kot je bil storil v oni temi noči pred Kapitanom Satanom, toda župnik ga ni pustil do besede.

— Če bi ne bil Bog prepovedal prelivati krvi, bi te spravil s sveta, lopov. Njemu se zahvali, da se nahajaš v rokah dobrega kristjana.

Ben-Joel se mu je hotel izstrgati.

— O, ti ne maraš nobene pridige, nobenega nasveta. Idi, bandit, in poslušaj jih kje drugje! Sreča, da ni Cirana tukaj! Idi!

Po teh besedah ga je prijel za vrat in ga nagnil skozi odprto okno.

— Ne ubijte me, gospod župnik — je moledeval cigan — prosim Vas, ne ubijte me!

— Skoči, naprej, skoči, bandit, skoči — je grmel župnik. Ciganu stopili lasje kvišku.

— Milost, milost!

— Skoči — je ponovil župnik. — Okno je komaj sedem čevljev od tal; kaj se bojiš?

Ben-Joel je pogledal in zapazil, da so tla v resnici blizu.

— In če skočim, me boste izpustili, kaj ne? Prosim, prosim.

— Dobro, da si se premislil, drugače bi ti slabo šlo. Zdravo, srečno pot, in pazi, da se vdrugič več ne prikažeš.

Župnik ga je spustil in cigan je emoknil kot mačka na trdi tlak.

Toda v hipu se je pobral in stekel, kolikor so ga nesle noge. Ostromečar je takoj ohitil k Kastiljanu v podstrešje.

— Hvala ti, ljubi mladenič, ti si mi rešil življenje.

Po teh besedah ga je objel in vroče poljubil.

— Ah! Toraj je ...

— Najin mož je že daleč. — V par besedah mu je opisal vse prejšnji prizor.

— Kako, prečastiti, lumpa ste izpustili?

— Gotovo, moj sin. Sedaj, ko je razkrinkan, mi ne more več škodovati.

— Motite se, gospod. No naj bo že kakor hoče, visileam takolal tako ne bude odšel. Počakajte Bergeraca, on Vas bo popolnoma pomiril.

— Da, njegov prihod me bo oprostil vseh skrbi. Idite z menoj, dragi prijatelj, da Vam dam malo dostojnejše stanovanje.

Stopila sta v obednico, kjer je že Hana pripravljala bogat zajutrek. Zelo se je začudila, ker je tako nenadoma zapazila na župnikovi strani novega gosta, dočim je oni drugi neznano kam izginil.

Čel dan je premišljevala, pa ni mogla priti na jasno. Žak Ostromečar je imel samo eno misel: Cirano! Njegovega prihoda je nestrno pričakoval.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 33 Cortlandt St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Scheller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krša, 1116 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brosch, Ely, Minn.

DIREKTORI:

Direktorij obstoji iz jednega sas opnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za snamke, knjišice in vse druge se obrnite na tajnika: Frank Krša, 1116 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne polikljatve pošiljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbi za svoje revo, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

31.

Cilka je blazno bežala iz Hiše Ciklopa.

Kam je bila namenjena? Tega še sama ni vedla. Kri ji je valovila po žilah in neka neznana moč jo je gnala naprej, vedno naprej.

V silni naglici je dospel do Pont-Neuf. Nočni zrak jo je malo spravil k zavesti? Nekoliko pomirjena je korakala naprej in obstala pred — Chateletom.

V glavi se ji je začelo jasiti. Vrnila se je nazaj k Seini, šla na desni breg in prispela slednjic na trg sv. Pavla, pred palačo grofa Lembrata.

Da, z grofom mora govoriti, v obraz mu mora zabrusiti, da je tat, ropar, mogoče še celo morilec.

V palači se ni nič ganilo. Gospod se je bil vrnil pred dobro uro domov in se podal takoj k počitku.

Cilka je malo počakala, in nato udarila s težkim tolkačem p vratih.

— Kdo trka? — je spregovoril surov glas.

— Odprite naglo, z grofom Lembratom moram takoj govoriti.

— Grof spi in v taki uri ne sprejema obiskov. Kaj Vam ne pade v glavo!

— Odprite naglo! Nekaj zelo važnega mu imam za sporočiti.

— Glej, da se pobereš ylačuga, če ne te bo odgnala straža. To je vendarle skrajna nesramnost! V taki uri gre buditi ljudi iz spanja!

(Dolje prihodniti.)

NAZNANILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brinjevec	zaboj 12 steklenic	\$13.00
Tropinjevec	" "	12.00
Slivovka	" "	12.00
Cognac	" "	12.00
Kneipovo grenko vino	" "	6.00

Cena na galone.

Slivovka	galona	\$2.75
Tropinjevec	" "	2.75
Cognac	" "	2.75
Whiskey	" "	2.00
Vino domače rdeče	" "	.50c

Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj priobčene, ga prosimo, da naj se pismeno na nas obrne. Pri večji naročbi znaten popust. POSTREZBA TOČNA.

Za obila naročila se priporoča,

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O

Pozor slovenski farmerji!

Vseled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Stajerskem. Iste se pritrdijo na kosičce s rinkami.

Cena 1 kose je \$1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla;

cena garnituri je \$1.00.

Pristne "Bergame" brusilne kamne po 30c. kosa.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg pošne postaje tudi bližnjo železničko.

Naročila priloziti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoliv vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

Hamburg-American Line.

Edna direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM

okrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Augusta Victoria, Amerika, President Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati, Pretoria, Patricia, Pennsylvania, Graf Valdersee, Prinz Oskar in Prinz Adalbert.

katerim sledi v kratkem nov parnik na štiri vijake in turbino

IMPERATOR

919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji parnik na svetu.

Izvrstno poslovanje. — Nizke cene. — Dobra postrežba.

Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City

ali lokalne agente.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL

AUGUST BACH,

145 Washington St., New York,

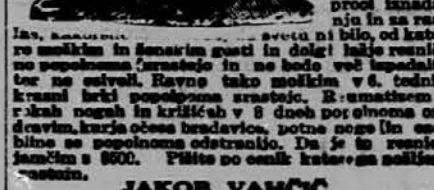
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste

sobe in dobra domača hrana po

nizkih cenah.

Pozor, rojaki!

JAKOB VANČIČ

P. O. Box 68 Cleveland, O.

Zemljevid balkanskih držav

je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton.

ZEELAND
11,904 ton

FINLAND
12,760 ton

KROONLAND
12,760 ton

VADERLAND
12,017 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrova. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE

No. 9 Broadway
NEW YORK.

N. W. cor. Washington & La Salle
CHICAGO, ILL.
1205 ... Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.

333 Main Street,
WINNIPEG, MAN.;
319 Coory Street,
SAN FRANCISCO, CAL.;
121 So. 3rd Street,
MINNEAPOLIS, MINN.;
31 Hospital Street,
MONTREAL, CANADA.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

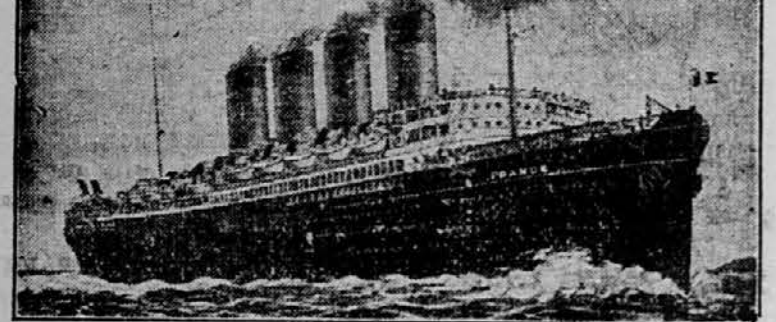
Direktna črta

do HAVRE, PARIZA, ŽVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.

Poštni Ekspres parniki so:

LA PROVENCE LA SAVOIE LA LORRAINE FRANCE

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na štiri vijaka

Poštni parniki so:

"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odhajajo od sedaj naprej vedno ob četrtih iz pristanišča štov. 57

North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA PROVENCE 31. julija 1913. *FRANCE dne 20. avgusta 1913.

*LA LORRAINE 7. avgusta 1913. *LA TOURANE 27. avg. 1913.

*LA SAVOIE 13. avg. 1913. *LA PROVENCE 3. sept. 1913.

POSEBNA PLOVITRA

V HAVRE:

*CHICAGO odpl. s pom. št. 57. dne 2. avgusta 1913. ob 3 popol.

*ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57. dne 16. avg. 1913. ob 3 pop.

*CHICAGO odpl. s pom. št. 57. dne 30. avgusta 1913. ob 3 popol.

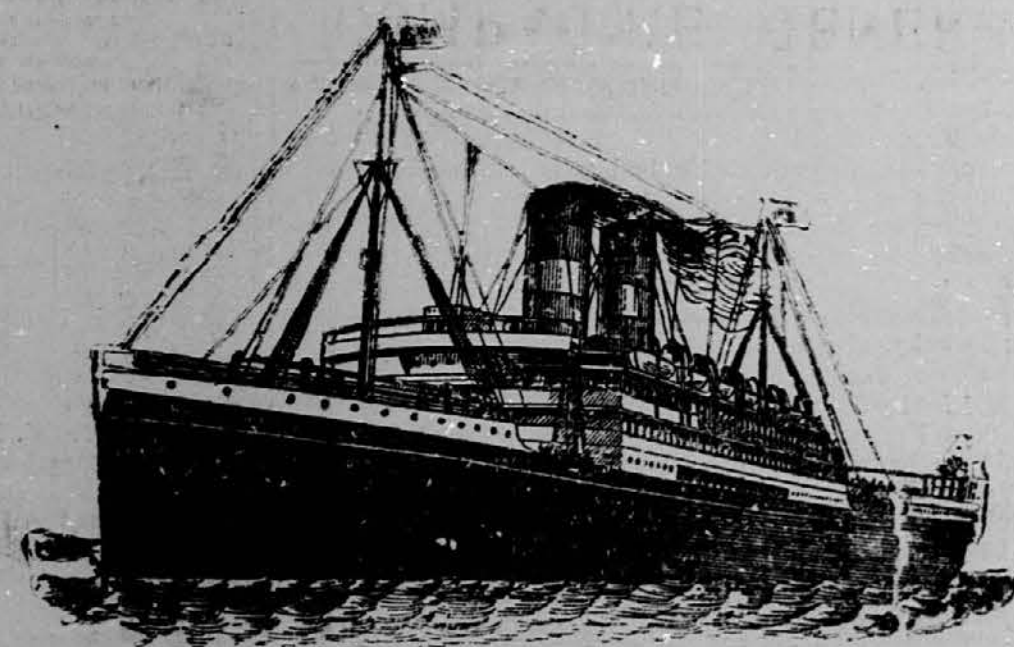
*LA TOURANE odpl. s pom. št. 57. dne 6. sept. 1913. ob 3. popol.

Parniki s križem imajo po štiri vijaka

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred so do:

Vai spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezlični brzov:

ALICE, LAURA,

MARTHA WASHINGTON,

ARGENTINA,

OCEANIA,

KAISER FRANZ JOSEF I.

TRSTA

LJUBLJANE

REKE

ZAGREBA

KARLOVCA

Za Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. stane \$3.00 več.

II. RAZRED do

TESTA ali REKE: Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. \$65.00, drugi \$60 do \$65.

Phelps Bros & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.